

Plan Estrategikoaren Berrikuspena 2020-2023

Agenda estrategikoaren doikuntza eta jarduketa
gidalerroak 2021-2023

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**
Diputación Foral
de Gipuzkoa

Edukia

0. Dokumentuaren sarrera eta helburuak.....	2
1. COVID-19aren inpaktua eta aurreikuspenak 2020ko uztailean	3
2. Aldaketak GFaren jardun esparruan	5
3. Eraginak GFAko agenda estrategikoan 2021-2023	7
3.1. Ikuspegia.....	7
3.2. Lehentasun instituzionalak	7
3.3. Lurraldeko proiektu estrategikoak	14
4. Jarduketa gidalerroak 2021-2023.....	16
5. Eranskinak	20
5.1. Ekonomia eta finantza baldintzatzaileak.....	20
5.2. Aurreikuspen ekonomikoak.....	22
5.3. Inpaktua eta aurreikuspen sektorialak Gipuzkoan.....	23
5.4. Departamentuek identifikatutako aldaketak, agerikoak eta aurreikus daitezkeenak.....	24
5.5. Proiektu estrategikoei buruzko informazioaren xehetasuna	30
5.6. Departamentuen aurretiazko lehentasuna	34

0. Dokumentuaren sarrera eta helburuak

Dokumentu hau **GFaren 2020-2023 Plan Estrategikoa berrikusteko prozesuaren azken txostena da**. Hauek izan dira lan prozesu horren **helburuak**, txosten honetan jaso direnak:

- Erakundearen lehen tasun estrategikoak berrikustea eta balidatzea COVID-19aren testuinguruan,
- 2021-2023 aldirako jarduketa gidalerroak zehaztea, lehen tasunen berrikuspenarekin lerrokatuta.

Planteatutako lan **metodologiari** esker, departamentu guztietako talde politiko eta teknikoetako **50 pertsona inguruk** parte hartu dute, laneko hiru fase edo etapan bidez.

Fasea

Zeregin eta tresna metodologiko nagusiak

<p>1. FASEA GFAk bere lana egiten duen ingurune globalean berriki izandako <u>aldaketak</u> identifikatzea</p> <p>3-4 aste</p>	<p>Hausnarketa prozesua planifikatzeko eta abian jartzeko hasierako bilerak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Egutegia eta parte-hartzaileak • Hausnarketa prozesua • Parte hartzeko metodologia • Hasierako hausnarketak: saioa Gobernu Taldearekin (maiatzak 21) eta koordinatzaileekin(maiatzak 13) <p>Elkarrizketak Gobernu Taldearekin Dokumentu interesgarriak aztertzea Eztabaidarako oinarritzko dokumentua prestatzea Dokumentua Diputatu Nagusiarekin eta Talde Murriztuarekin eztabaidatzea Fasearen amaierako txostena idaztea eta onartzea</p>
<p>2. FASEA GFaren estrategian eta kudeaketan sortzen diren <u>inplikazioak</u> definitzea</p> <p>2-3 aste</p>	<p>1. bilera. Talde Murriztua Kontraste bilera Departamentu Arteko Batzordearekin Departamentu bakoitzarekin bileren galdetegia egitea Bilera telematikoak departamentu bakoitzarekin Inplikazioen aurretiazko txostena prestatzea Dokumentua Diputatu Nagusiarekin eta Talde Murriztuarekin eztabaidatzea Fasearen amaierako txostena idaztea eta onartzea</p>
<p>3. FASEA <u>Jarduteko jarraibideak ezartzea</u> 2021, 2022 eta 2023ko ekitaldietarako</p> <p>2 aste</p>	<p>2. bilera. Talde Murriztua Jarraibide estrategikoen hasierako dokumentua prestatzea Diputatu Nagusiarekin kontrastatzea Gobernu Taldearekin saioa Amaierako txostena idaztea eta onartzea</p>

Talde Murriztuak balidatu du txosten hori uztailaren 20ko saioan, eta Gobernu Taldeak uztailaren 24ko saioan. Hauek dira dokumentuaren **eduki** nagusiak:

- 2020ko uztailera arte COVID-19ak izandako inpaktua eguneratzea eta aurreikuspenak:** kapitulu laburra, pandemiaren bilakaerari buruzko azken datuak eta aurreikuspenak eguneratzen dituena, eta jarduera ekonomikoari, langabeziari, ERTEen egoerari, egoera sektorialari eta abarri dagokienez, pandemiak Gipuzkoan duen inpaktua azaltzen duena. [Eranskinen](#) kapitulu hau osatzen duten analisi zehatzak jasotzen dira.
- Aldaketak GFaren jardun esparruan:** [COVID-19aren testuinguruak planteatzen duen esparru berriaren ezaugarri nagusiak aurkezten dira](#), eta baita ere, GFaren eskumen eremu bakoitzean, [Gipuzkoan ikusten edo aurreikusten diren aldaketa garrantzitsuenak](#). Kapitulu hau foru departamentuen azterketa eta gogoetei esker egin da, baita horiekin lotutako txosten eta azterlanei esker ere.
- Eraginak GFAko agenda estrategikoan:** Plan Estrategikoaren ikuspegia, lehen tasun instituzionalak eta proiektu estrategikoak berrikustea eta baliozkotzea. Talde politiko eta teknikoaren gogoetei esker egin da, testuinguruaren ondorioz identifikatutako aldaketetatik eta GFAk eskatzen dituen baldintza ekonomiko-finantzarioetatik abiatuta ([ikus eranskina](#)).
- GFAko jarduketa gidalerroak 2021-2023:** Jarduketa gidalerroak identifikatzea legealdiaren gainerako, Plan Estrategikoa ahalik eta gehien bete ahal izateko, lehen tasunen berrikuspenarekin eta egungo baldintza ekonomiko-finantzarioekin bat etorriz ([ikus eranskina](#)).
- Eranskinak** : txostena osatzeko informazio zehatza. Eranskinak.

1. COVID-19aren inpaktua eta aurreikuspenak 2020ko uztailean

COVID-19ak aurrekaririk gabeko krisi globala eragin du. Osasun pandemiaren eraginez, **uztailaren 29ra arte, munduan 17 milioi pertsona kutsatu dira eta 660.000 pertsona baino gehiago hil dira**, eta, OMERen arabera, COVID-19aren transmisioa bizkortzen ari da maila globalean, Amerika aitzindari izanik kasu kopuruari eta hildakoei dagokienez.

Ez da espero gaixotasunaren aurkako tratamendu efektiborik (modu masiboan eskuragarri) 2021. urtearen amaierara arte, gutxienez; beraz, «**Covid - ez Covid» bizikidetzaz** zaileko aldi zehaztugabe bat biziko dugu, eta horrek etengabeko alerta-prebentzio-zaintza egoera eskatzen die erakundeei, non erakundeen arteko koordinazioa eta herritarren kontzientziak ezinbestekoak diren.

Horren erakusgarri, azken egun hauetan, **COVID-19aren tokiko olatu eta berragertze berriak izan dira mundu osoan** (adibidez: Israel 2. olatua, Hong Kong 3 olatua, Melbourne ...), eta, horien ondorioz, gobernuak neurriak hartzen ari dira berriro: biztanleria masiboki konfinatzea, jarduerak ixtea eta higie eta babes neurriak indartzea. Estatuan, gaur egun, 200 foku aktibo baino gehiago daude. Gipuzkoan, pandemiak 3.870 kutsatu eta 300 hildako baino gehiago utzi ditu gaur arte, **nahiz eta duela gutxiko berragertzeek (Ordizia, Tolosa, Getaria, Eibar ...)** agerian utzi duten arazoa ez dagoela konponduta.

Eremu sozioekonomikoan, gaur egun, hauek dira inpaktu kuantifikagarriak eta aurreikuspenak:

- **Ekonomia:** COVID-19ak eragindako krisia II. Mundu Gerraz geroztik izan den shock handiena da, eta eragina du, dagoeneko, munduko ekonomien % 90 baino gehiagotan. Eskualdea alde batera utzita, erakunde ofizialek aurreikusitako agertokiak eta aurreikuspen ekonomikoak ezkorak dira, neurri handiagoan edo txikiagoan, 2020ko atzeraldiaren sakontasunari eta hurrengo urteetako indarberritze abiadurari dagokienez. **Euskadin, azken aurreikuspenen arabera (Eusko Jaurlaritzaz eta Laboral Kutxa), BPGa % 9 inguru jaitsiko da 2020an, eta % 7 baino gutxiago igoko da 2021ean, eta susperraldia, gutxienez, 2022ra arte atzeratuko da.** ([Ikus eranskinean](#))
- **Langabezia:** OCDEko azken datuen arabera, Espainia herrialde kaltetuenetako bat da, eta batez besteko langabezia tasa % 20tik gorakoa izan daiteke herrialde osoan, eta % 40ra irits daiteke zenbait lekutan, turismoarekiko mendekotasun handiagoa dutelako. **Gipuzkoan, ekonomiaren geldialdiak 8.815 lanpostu galtzea ekarri du 2020ko lehen sei hilabeteetan**, nahiz eta langabeziaren hazkunde erritmoa moteldu egin den ekainean. Laboral Kutxaren azken aurreikuspenaren arabera, langabezia tasa % **14ra irits liteke Euskadin 2020an**.
- **ERTEak:** Ekainaren amaieran, Gipuzkoan aurkeztutako ERTEen % 65 altxatu egin ziren, eta Euskadi osoan, berriz, % 60; Euskadi mailan, **industria sektorea nabarmentzen da positiboan, ERTE egoeran zeuden langileen % 77 itzuli baita lanera**. Lortutako akordioaren ondoren, ERTEak irailaren amaierara arte luzatuko dira.
- **Salmentak eta ekoizpena** Urtarriletik maiatzera bitartean, Gipuzkoako enpresen salmentak % 16,1 jaitsi ziren, eta industria ekoizpena % 26, 2019ko aldi beraren aldean; hala ere, maiatzean % 14 igo zen, apirilarekin alderatuta, neurri handi batean, garraio materialaren, makineriaren eta ekipoen sustapenari esker.
- **Egoera sektoriala:** ekainera arte, **Gipuzkoako enpresen % 80k jarduera murriztu dute COVID-19aren ondorioz**, eta eragin handiagoa izan dute industrian eta zerbitzuetan. Era berean, **Gipuzkoako enpresen % 73k % 20tik gorako beherapena aurreikusten du fakturazioan.** (*Ikus sektore inpaktuaren xehetasuna Eranskinean*)
 - o Jarduera kaltetuenak plastikoaren, metalurgiaren eta garraio materialaren sektorekoak dira (Lurralde Historikoko industriaren % 50 baino gehiago hartzen dute).
 - o Gipuzkoako HORECA sektorea suspertzen hasi da, baina krisiaren aurreko mailetatik urrun dago oraindik. Adibidez, uda sasoiko hotel-okupazioa % 30ekoa izango dela aurreikusten da, eta ez dago ziurtasunik ostalaritzako lokalak berriro irekitzeari buruz (ekainaren 21ean, EAeko establezimenduen % 26k ez du berriro ireki).
- **Enpresak ixtea:** deskonfinamendu fasearen hasierak Gipuzkoako enpresen suntsipena geldiarazi zuen, kontuan hartu behar baita 573 enpresa itxi zirela martxoaren eta apirilaren artean. **Maiatzetik ekainera bitartean 171 enpresa gehiago inskribatu ziren** Gizarte Segurantzaz, eta guztira 20.167 enpresa aktibo geratu ziren Lurralde Historikoan.
- **Pobrezia, desberdintasuna eta gizarte bazterketa:** maila globalean, pandemiak pobrezia lehen hazkundera eragingo du 1998az geroztik, eta 71 milioi pertsona bultzatuko ditu muturreko pobrezia (milioi bat baino gehiago European).

Alderdi hauek baldintzatuko dituzte inpaktuaren bilakaera eta aurreikuspen sozioekonomikoak: birusaren hedapenaren ibilbide epidemiologikoari buruzko **ziurgabetasuna**, eta datozen hilabeteetan hartu beharreko osasun publikoko eta osasuneko **neurrien kokapenari, murrizketa mailari eta iraupenari buruzko ziurgabetasuna**.

Egoera horretan, Gipuzkoako Foru Aldundiak **modu orekatuan** kudeatzen jarraitu behar du «ez COVID - COVID» elkarbizitzako hurrengo 6-18 hilabeteetako premia larriei ematen zaien arreta, eta, aldi berean, legealdiaren gainerako **lehentasunezko jarduketa lerroei** pixkanaka ekin beharko zaie, horiek berrikusi eta COVID-19aren testuingurura eta aurreikus daitekeen **baliabide eskasiara** egokitu ondoren.

2. Aldaketak GFaren jardun esparruan

Pandemiak politika, ekonomia, gizarte, lurralde eta teknologia arloetako aldaketen eta joeren azeleratzaile edo moteltzaile gisa jardun dezake, eta horrek hurrengo urteetan **Gipuzkoako Foru Aldundiaren jardun esparru berri bat eragin dezake**. Esparru berriaren ezaugarri nagusiak eta Gipuzkoarako inplikazioak eta arriskuak honako hauek dira: [\(ikus eranskina departamentuaren xehetasunetarako\)](#)

EKONOMIA	EGOERA BERRIAREN EZAUGARRI NAGUSIAK	INPLIKAZIOEN LABURPENA ETA GIPUZKOARAKO ERRONKAK
	<p>1. ATZERAPEN SAKONA Pandemiak eragindako kolapso globala asimetrikoa izaten ari da eskualdeka eta sektoreka. Egoera horretan, hazkunde-bide berriak sortu dira, erronka sozialei lotuta, hala nola zahartzeari, eredu soziosanitarioari, digitalizazioari, klima aldaketari edo mugikortasunari dagokienez.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ERE espedienteen, konkurtsoan, itxieren eta abarren zaparrada izan daiteke ERTeak amaitu ondoren (Lurralde Historikoko enpresen % 30-60ak plantilla-doikuntzak aurreikusten du). • Kontsumoari lotutako sektoreekiko mendekotasuna (automobilgintza, garraiobidea). Sektore eta enpresa galtzaileak eta irabazleak (adibidez, IKTak, elikagaiak) • LHko enpresa-lehentasunen aldaketa: biziraupena (likidezia eta eskaerak) + estrategien birdefinizioa + ekintzaitza/dibertsifikazioa + kalitatezko enplegua
	<p>2. GLOBALIZAZIO DOITUA Globalizazioak eredu ekonomiko nagusia izaten jarraitzea espero bada ere, pandemiak kate eta sektoreen konfigurazioan zenbait doikuntza eragiten ditu, eta munduko merkataritzaren nolabaiteko moteltzea, ziurgabetasuna eta aurreikus daitezkeen murrizketak direla eta.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lurralde Historikoko funtsezko sektoreetan balio-kate globalak partzialki haustea • Eskualdeko hornidura-kateak bilatzea ("tokiko erosketak") • Eraldaketa globala azkartzea funtsezko sektoreetan (automobilgintza) • Aldatutako lehia: politika protekzionistak, ekoizpena birkokatzeak eta estatuek enpresa estrategikoei eustekoak • Zailtasunak lan munduan sartzeko enpresa-krisiaren ondorioz
	<p>3. POBRETZEA Ekonomiaren etenak ongizatean eragindako beherakadak gizartea, ekonomia eta enpresak pobretzea ekarriko du, eta klase ertainen diru-sarreretan eta politika publikoen iraunkortasunean eragina izan dezake.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pobretze eta bazterketa egoeraK okerrera egingo du zenbait kolektibotan (seme-alabak dituzten emakumeak bakarrik, DSBEa jasotzeko aukerarik ez duten pertsonak, etab.) • Langabeziaren igoera. Bereziki kaltetutako kolektiboak: emakumeen eta gazteen langabezia (txikizkako merkataritzaren krisia, HORECA, etab.) • Iruzur fiskala eta auziak areagotzea • Eskualdeen, kostaldearen eta barnealdearen arteko lurralde desorekak izateko arriskua
	<p>4. DESBERDINTASUNAK Areagotu egingo dira, gizarteak desegituratuko dira, eta arriskuan jarriko dira herrialdeen eta eskualdeen bizikidetzak, gizarte-kohesioa eta barne nahiz kanpo oreka. Pandemiak injustizia sozialak eta egun dauden arrailak areagotuko ditu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Desberdintasun berriak agertzea eta lurralde historikoan dauden arrailak zabaltzea: sozioekonomikoak eta errentakoak, belaunaldikoak (adinekoak eta gazteak), emakume eta gizonen artekoak (errenta, garapen profesionala, etxeko rolak telelanaren aurrean), hizkuntzakoak (euskararen erabilera), digitalak (Internetarako sarbidea, telelana egiteko aukera erreala), kulturalak, lurraldekoak (sare ekonomikoaren eta bazterketa-arriskuan dagoen biztanleriaren arabera), etab.
	<p>5. ZAHARTZEA ETA BELAUNLDI ALDAKETA Mendekotasunak eta gizarte zahartuen eskaera sozialak gora egin dute, eta, horren ondorioz, adinekoek jasaten duten bazterketa ebaluatu behar da. Era berean, krisiak eragina izan du gazteen bizitza eta lan ikuspegietan.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Adinekoen zaugarritasuna handitzea: kutsatzeko beldurra (etxeko etxeko laguntza-zerbitzua murriztea), osasun fisiko eta mentaleko arazoak larriagotzea. • Gazteentzako lan eta bizi ikuspegi zalantzarriak • Belaunaldien arteko atxikimendurik eza eta elkartasunik eza gero eta handiagoa da • «Zaintzen ekonomiaren» inguruko jardura ekonomiko berriari eta enpleguari buruzko ustiatu gabeko potentziala. • Pertsonaren habitat naturalari lotutako arreta-eredua bizkortu beharra
	<p>6. BABES SOZIALA Babes sozialaren eskaerak gora egingo du, pobrezia, desberdintasun, bazterkeria eta mendekotasun maila handiagoak daudelako. Premiazko arreta-premiei sistema soziosanitarioa egokitzeko beharra gehitu behar zaie, finantza-jasangarritasuna zalantzan jarritz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zenbait kolektiboren eskaria handitzea: etxerik gabeko pertsonak, etorkinak, gaixotasun mentala duten pertsonak, elikadura-pobrezia, etab. • Zerbitzuen eskaintza behar berrietara egokitzea: zentroak eta egoitzak egokitzea, prestakuntza, prebentzioa eta zaintza. • Ez ordaintzeak (koordainketa zerbitzuak) eta itxaron zerrendak handitzea aurreikus daiteke • Ongizate ereduaren jasangarritasunik ezaren arriskua handitzea

EGOERA BERRIAREN EZAUGARRI NAGUSIAK

INPLIKAZIOEN LABURPENA ETA GIPUZKOARAKO ERRONKAK

TEKNOLOGIA	<p>7. TEKNOLOGIA X EZAGUTZA Azelerazioa teknologiaren hedapenean eta horren zeharkako inpaktua. Digitalizazioa berrikuntzaren iturri eta jarduera berri gisa, eta datuak funtsezko baliabide gisa. Ezagutza zientifikoa indartzea, berrikuntzan, teknologian eta I+Gn oinarritutako ekonomiek lekua irabaziko baitute.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ezagutzaren aldeko apustua bizkortu beharra (berrikuntza, teknologia eta I+G) Lurralde Historikoaren lehiakortasun palanka gisa • Teknologia eta digitalizazioa gizartearen, enpresen eta administrazio publikoaren zerbitzura jartzeko beharra. Telelana bultzatzea • Kolektibo pobretuen, landa eremuen eta abarren "arrakala" digitala (Lurralde Historiko osoan zuntz optikoa jartzeko aurreikuspena)
LURRALDEA	<p>8. ERRONKA KLIMATIKOA ETA ENERGETIKOA Klima aldaketak hurrengo krisi handia eragin lezake. Europa susperraldi berdea gidatzeko ahaleginetan ari da, lehiakortasunaren ardatz berri gisa, berrikuntza berdearen, zirkulartasunaren eta birziklapenaren bidez.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Krisiaren "susperraldi berdea" bizkortzeko aukera (Europako Batzordearen ildotik), ekonomia zirkularreko apustuetan, azpiegitura berdeetan, ekonomiaren deskarbonizazioan eta abarretan oinarrituta, kontuan hartuta eredu eta neurri berriak (fiskalak). • Energiaren eta horniduraren kontsumoko gaur egungo ereduak aldatzeko beharra, lurraldearen ahultasun energetikoa dela eta. • Trantsizio bizkorra garraibideetan (banakakoa, jasangarria)
POLITIKA	<p>9. SEKTORE PUBLIKOA BERRIRO ASMATZEA Pandemiak agerian utzi ditu sektore publikoaren garrantzia eta haren eraginkortasunik eza. Krisiak etorkizuna orainaren agendara ekartzera behartuko ditu gobernua, eta beren rola birplanteatzera ingurune zalantzakor eta aldakor batean.</p> <p>10. HERRITARRAK POLITIKATIK URRUNTZEA Herritarren eta politikaren artean lehendik zegoen distantzia areagotu egin da krisiaren ondoriozko eskubide eta erantzukizunen eskaeren eraginez. Agerian jarri dira egungo klase politikoaren mugak eta, beraz, herritarrekiko harremana birpentsatu behar da, eta etengabe gogoratu behar da herritar aktibo eta arduratsuak izateak duen garrantzia, maila indibidualean eta kolektiboan.</p> <p>11. ZIURGABETASUNA ETA KONPLEXUTASUNA Arazo handi eta konplexu bati aurre egingo diogu. Faktore ugariaren arteko interdependentsia konplikatuak daude, ziurtasun gutxi eta ziurgabetasun itzela osasun, ekonomia eta gizarte mailako bilakaerari buruz. Datozen hilabeteetan, "Covid-ez Covid" bizikidetzaz zailko zehaztu gabeko garai bat biziko dugu, iraupen eta irteera zalantzarria duena.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Krisi fiskalaren testuingurua (eta ondoriozko aurrekontu-mugak) • Politikak lehenesteko beharra, kudeaketa duala sustatzea (epe labur eta ertainean), eta finantzaketa eta kudeaketa eredu alternatiboen aldeko apustua egitea, kontrol publikoari eutsiz. • Maila anitzeko lankidetzaren indarraldia, etorkizunari aurrea hartzeko eta esperimintatzeko jarduera prospektiboa, gardentasuna eta kontuak ematea. • Egiteko dauden barne aldaketen beharra: 24x7 arreta, espediente elektronikoa, proiektuen araberako kudeaketa, belaunaldi aldaketa eta profil berriak. • Sektore publikoak krisiaren kudeaketan duen garrantziaren irudi kolektiboa • Erantzun politiko, instituzional eta administratibo desberdinak (GFARI buruzko pertzepzio positiboa inkestetan) • Aktiboki entzutea eta parte hartzeko eredu berriak esperimintatzea – herritarrekiko harremanak • Krisiaren aurreko haserrea eta tentsio soziala. Gizartearen nolabaiteko polarizazioa • Herritarrekiko harremana eta lankidetzaren berrituzko behara • Sektore publikoak krisiaren kudeaketan duen garrantziaren irudi kolektiboa • Erantzun politiko, instituzional eta administratibo desberdinak (GFARI buruzko pertzepzio positiboa inkestetan) • Aktiboki entzutea eta parte hartzeko eredu berriak esperimintatzea – herritarrekiko harremanak • Krisiaren aurreko haserrea eta tentsio soziala. Gizartearen nolabaiteko polarizazioa • Herritarrekiko harremana eta lankidetzaren berrituzko behara

3. Eraginak GFako agenda estrategikoan 2021-2023

Nola eragiten dio jarduketa egoera berri horrek GFaren 2021-2023 agenda estrategikoari, indarrean dagoen Plan Estrategikoan jasotakoari? Azken asteetan planteatutako azterketa eta hausnarketek ondorio hauek ekartzen digute:

3.1. Ikuspegia

2019an, Gipuzkoak "Europar desberdintasun maila txikieneko pertsonen komunitatea" izatearen aldeko apustua egin zuen. Etorkizuneko balio, lehiakortasun, berdintasun eta lankidetzan oinarritutako ikuspegia.

COVID-19aren testuinguruak ez du aldatzen gure helburua, lortu beharreko jomuga gisa, baizik eta berretsi eta indartu egiten du. Gaur egun, orain dela hilabete batzuk baino asmo baliotsuagoa eta indartsuagoa da desberdintasunak murrizteko lan egitea, bai egiturazkoak, bai pandemiak eragindako koiunturazkoak. Baina erronka gero eta zailagoa da. **Bidaia luzeago bat** egitera behartuko gaitu, eta ziur aski **egin beharreko bide berriak** esploratzera.

Eta krisi horrek gobernuek eta lurraldeek gure ongizatea nola **neurtzen** dugun zalantza jartzera garamatza. Horregatik, **gure aginte koadroak eta foru aurrekontuak 2030 Agendaren helburuak eta Nazio Batuen Garapen Jasangarrirako Helburuak** betetzearekin duten **lotura indartzearen aldeko apustua egiten dugu**; izan ere, horiek pertsona, komunitatea, ingurumena eta etorkizuna kokatzen dituzte politika publiko berrien ardatz gisa (belaunaldien arteko ongizatearekin ¹ eta iraunkortasunarekin lotutako beste ikuspegi batzuen antzera).² Horregatik, 2030 Agendari eta Garapen Jasangarrirako Helburuei buruzko zaintza, aurrerapen eta hausnarketa sistema partekatatu bat ezarriko dugu, **Estrategia Zuzendaritzak eta Ingurumen Departamentuak gidatutako eta koordinatutako lantalde baten bitartez**, eta foru departamentu guztiek parte hartuta.

3.2. Lehen tasun instituzionalak

2020-2023 Plan Estrategikoan lehen tasun instituzionaleko lau eremu azaltzen ziren: etorkizuna eraikitze ahalegin kolektiboa; lehiakortasuna eta kalitatezko enplegua; kohesio eta integrazio soziala eta desberdintasun sozialen aurkako borroka; eta elkarlaneko gobernantza. Departamentuekin partekatutako hausnarketak, alde batetik, eta pandemiak gure jardun esparruan dituen ondorioen azterketa zehatzak, bestetik, baliagarri dira **erakunde gisa ditugun lehen tasun handiak berresteko**, oro har, baina egungo testuingurura eta hurrengo urteetan aurreikus daitekeenera egokitzeko beharrezko egokitzapen eta ñabardura batzuk egin behar dira:

- 1- **Erabateko lehen tasuna ematea gizarte kohesioari eta desberdintasunen aurkako borrokarari:** 2023ra arte, gure zeregin nagusia izango da Gipuzkoan sortzen diren eta pandemiak larriagotu egiten dituen desberdintasun sozialak, ekonomikoak, lurraldekoak, linguistikoak, emakumeen eta gizonen artekoak, kulturalak, digitalak eta abar arintzea. Komunitate kohesionatuagoa lortzea da lurralde aurreratu baterako funtsezko oinarria.
- 2- **Garapen ekonomiko inklusiboagoa eta jasangarriagoa sustatzea:** pertsonak eta haien enplegua babestu behar ditugu, gure sare ekonomikoaren sostengua indartuz. Eta bultzatzea, alde batetik, eredu sozioekonomiko gizatiarrago, inklusiboago eta jasangarriago bateranzko bilakaera, oinarritzat hartuta espezializazio adimendunaren, ezagutzaren, teknologiaren eta talentuaren aldeko apustua, eta, bestetik, trantsizio sozial, ekologiko eta digitalen inguruko enplegu eta jarduera ekonomiko berrietarako bideen sustapena.
- 3- **Zeharkako apustu berde eta digitala:** krisitik irteten lagunduko diguten bi "motor" gehigarriren aldeko apustua indartu nahi dugu. Zeharkako bi apustu dira, berdea eta digitala, eta palanka gisa jardungo dute gure enpresen, gizartearen eta erakunde lehiakortasun jasangarri eta adimenduna sustatzeko. Urteak daramatzagu Lurraldeak eta bere antolakundeek bi eremu horietan dituzten baldintzak prestatzen, olatu horiek ahalik eta gehien aprobetxatzeko, Europak asko babestuko baititu datozen urteetan; izan ere, horrela, indartuta ateratzeko aukera izango dugu.
- 4- **Elkarlaneko gobernantza praktikatzeko:** gure egiteko moduaren nortasun ikur bat da, aspalditik praktikatzeko ari garena, eta erabateko indarra hartzen duena ziurgabetasuneko eta baliabide urritasuneko testuinguru batean. Orain, inoiz baino gehiago, dagokigu entzutea eta hitz egitea, lankidetzan aritzea eta taldean lan egitea, eta gaitasun publiko-publikoak eta publiko-privatuak partekatzea, gure helburuetan azkarrago eta eraginkorrago aurrera egiteko mekanismo gisa.
- 5- **Gipuzkoako etorkizuna eraikitzea:** aspalditik ari gara lanean helburu hori betetzeko. Gaur egun, errealitateak eta gizariek eskatzen digute gure politika publikoak eta lan formulak etengabe zaintzeko, haien inguruan

¹Zeelanda Berriko *Living Standards Framework* eskema adierazle ekonomiko hutsak bideratzen ditu belaunaldien arteko ongizatea neurtzen duen sistema baterantz, herritarren egungo ongizate-egoera, herrialdearen ongizatea eta etorkizuneko belaunaldientzat ongizatea sortzeko gaitasuna barne hartzen dituena. Eskema horren arabera, aurrekontu publikoak formulatzen dira eta haien eragina ebaluatzen da.

²EBren Finantza Jasangarrien eskema berria, ingurumenaren ikuspegitik jasangarriak diren jarduera ekonomikoaren taxonomia berria ezartzen duena, lehen tasunekoak eta laguntza merezi dutenak diren aldetik

hausnartzeko, egoerari aurre hartzeko, esperimentatzeko eta eguneratzeko jarrera indartzea. Horregatik, Etorkizuna Eraikiz ekimenaren aldeko apustu nagusia eta berritua egiten dugu, Gipuzkoaren etorkizuna eraikitzeke egin behar den ahalegin kolektiboaren funtsezko elementu gisa.

Erakundeen lehentasun horiek, egungo testuinguruan berrituak eta berretsiak eta hurrengo orrialdeetan zehatz-mehatz azalduta daudenak, bizi dugun krisiak eskatzen digun trebetasunarekin batera joan behar dute egunerokoan.

Kudeaketa duala egin behar da, departamentuen arteko lankidetzatik abiatuta, bi plano eraginkortasunez konbinatuko dituenak:

- Epe laburra (6-18 hilabete, COVID - ez COVID aldiaren iraupenaren arabera): arreta berezia jarrita pandemiaren zaintzan; gure politika, baliabide eta zerbitzuen egokitzapenean; gure herritarren eta enpresen premiazko beharrezan arretan; eta testuinguruko ukiezinen kudeaketa politiko aktiboan.
- Epe ertaina (2-3 urte): Plan Estrategikoaren jarduketa lerroen gehieneko garapena sustatuta, lehentasuna emateko eta testuingurura egokitzeko aldi behingo ariketa batetik eta baliabideen eskuragarritasunetik abiatuta.

Bi plano horietan, **Europar eta Estatuak dugun presentzia indartu nahi dugu**, alde batetik, erakundeen arteko harremanak eta ingurune horietan sortzen ari diren aukerekin konektatzeko beharrezkoak diren mekanismoak egituratuz, eta, bestetik, gure lurraldearen etorkizunerako interesgarriak diren funts eta proiektuetarako sarbidea maximizatuz, beste eskualde eta eragile publiko eta pribatu batzuekin batera, beharrezkoa denean.

Orain, erreparatu ditzagun zehatz-mehatz 2020-2023 aldirako gure lehentasun estrategikoak, egungo testuinguruan berrikusiak, eta kontuan hartuta gure jarduketarako begirada duala:

A) DESBERDINTASUNEN AURKAKO BORROKA

Hau da gure zeregin nagusia: Gipuzkoan sortzen ari diren edo datozen urteetan sor daitezkeen **mota guztietako desberdintasunak murriztea** (sozialak, ekonomikoak, lurraldekoak, belaunaldikoak, kulturalak, linguistikoak, emakumeen eta gizonen artekoak, digitalak ...). Gizarte kohesionatuagoa eta berdina lortzea, gizarte aurreratu bat eraikitzeke oinarri gisa.

Gure oinarritzko lehentasuna zen, da eta izango da **gizarte babesa, ongizatea eta elkarbizitza bermatzea**, horretarako beharizan sozialen bilakaera gogoan hartuz eta foru eskumeneko prestazioak eta zerbitzuak eraginkortasunez kudeatuz oinarritzko eremuetan, hala nola gizarte babesean edo mugikortasunean. Orain, inoiz baino gehiago, gure politikak, programak eta ekintzak **pertsonarengan eta haren bizi kalitatea hobetzean oinarrituko dira**.

Epe laburrera, konpromisoa hartzen dugu krisialdi ekonomikoaren, sanitarioaren eta sozialaren ondorioz sortutako **gizarte behar berrietara egokitutako zerbitzu eskaintza bermatzeko**, eta Gipuzkoako baliabide sozialen sare publikoan COVID-19ak duen **inpaktua prebenitzeko eta murrizteko**, "errealitate" berriak irauten duen bitartean, sare horretan **etengabeko alerta-prebentzio-zaintza egoera** aktibatuz eta inplikaturako eragile guztien arteko koordinazioa sustatuz, berragertze berrien eta ondoriozko beharren aurrean.

Ez da ahaztu behar pandemiak sortutako desberdintasunen aurka egiten ari garen ahalegina, arlo hauetan besteak beste: **emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean, mugikortasunean, euskararen, kulturaren eta kirolean**. Ez dugu ahaztu behar funtsezko aktiboak direla gero eta bidezkoagoa, orekatuagoa, kohesionatuagoa eta berdina izango den gizarte eredu bat eraikitzeke.

Epe ertainera, krisi honek indartu egingo du **adinekoei arreta emateko eta zahartze aktiboko eredu berri baten aldeko gure apustua**, etxeko arreta integrarean oinarritutakoa. **"Gipuzkoa zaintza lurraldea"**, gizarte berrikuntzako eredu bati esker, oinarritzat hartuta pertsona eta bere ingurunea, eragile anitzeko lankidetzak, eta jarduerak ekonomiko berriaren eta kalitatezko enpleguaren sorrera, betiere zerbitzu, eredu eta teknologia berrien inguruan, bat etorritik 2030 Agendarekin eta garapen jasangarriko helburuekin.

Horregatik guztiagatik, berretsi egiten dugu **proiektu esperimentalak** garatzen jarraitzeke gure apustua, hala nola Etxean Bizi, OKencasa edo Gipuzkoa Care, eta, halaber, **proiektu estrategikoak** bultzatzeko, besteak beste ElkarEkin Lanean, ADINBERRI, KM eta 2de.

Epe laburra (6-18 hilabetera)

- COVID-19aren aurrean, Gipuzkoako baliabide sozialen sare publikoa egokitzeko plana (>20 milioi)
- Foru eskumeneko zerbitzu publikoen eskaintza egokitzea gizartearen identifikatutako behar eta "arrakala" berrietara
- Kultura, euskara (Badalab) eta kiroleko ekosistemei eusteko ahalegin kolektiboa
- Gipuzkoako baliabide sozialen sare publikoan etengabeko alerta/prebentzio/zaintza egoera aktibatzea
- Gipuzkoako baliabide sozialen sare publikoan COVID-19ak duen inpaktua prebenitzea eta murriztea, "errealitate" berriak irauten duen bitartean.

Epe ertaina (2-3 urtera)

- "Gipuzkoa zaintza lurraldea" apustua indartzea: adinekoei arreta emateko eta zahartze aktiboko eredu berri bat, etxeko arreta integrarean oinarritua.
- Pertsona, haren ingurunea eta eragile anitzeko lankidetzak ardatz dituen gizarte berrikuntzako eredu bat bultzatzea

B) ENPRESAK ETA KALITATEZKO ENPLEGUA

Bizi dugun pandemia ekonomikoak **kudeaketa duala egitera behartzen gaitu arlo ekonomikoan**, eta bi helburu hartzen ditu barnean: epe laburrera suspertzea, eta krisi berrien aurrean eredu sozioekonomiko inklusiboagoa, jasangarriagoa eta erresilienteagoa eraikitzea.

Epe laburrean, gure lehentasuna da, alde batetik, **pertsonak eta beren enplegua babestea**, bereziki kolektibo ahulenak, jarduera publikoen erdigunean jarrita enpleguari eustea eta enplegua finkatzea gure sektore eta eskualde guztietan, eta, bestetik, **produktzio sarearen berreskurapena finkatzea**, krisiaren berehalako ondorioak arintzen eta negozioen eta enpresen egoera sendotzen lagunduz, batez ere ETEena, proiektu jasangarriak eta etorkizundunekoak finkatu ahal ditzaten. Neurri horiek **Gipuzkoako Ekonomia Berreskuratzeko Planean** jasota daude. Plan horrek aktibo jarraituko du, eta **ekonomia eta zerga alorreko neurri berriak** ezarriko dira da krisiak irauten duen bitartean, Ekonomia Sustapeneko, Turismoko eta Landa Ingurune Departamentuaren gidaritzapean; nolahi ere, beharrezkoa izango dira departamentuen arteko lankidetzak, zeharkako ekarpenak eta Gobernu osoaren adostasuna.

Epe ertainera, nabariagoa da **enplegu berria eta jarduera ekonomikoa modu orekatuan sortzen** lagundu beharko dela sektoreen artean (industria, zerbitzuak, turismoa, lehen sektorea ...) eta lurralde osoan; **Gipuzkoa indartsua den sektoreen alde** egiten jarraitu behar dela, enpresen eta eskualdeen espezializazio adimendunaren bidez, eta gure ekonomia, enpresa eta ezagutza ekosisteman lankidetzak indartu behar dela; eta enpresa lehiakorragoak sustatu behar direla, enpleguaren kalitatearen eta pertsonen garapenaren alde egiten dutenak, arreta berezia jarrita **emakumeen eta gazteen garapen profesionalari eta pertsonalari**, 2030 Agendaren eta GJHen gauzatzearekin bat etorritik.

Ez da ahaztu behar **gure eredu sozioekonomikoa bultzatu behar dela**, hurrengo jauzia egiteko eta abantaila berriak eraikitzeke beste eskualde eta herrialde batzuen aurrean. Uste dugu gure lurraldeak **garapen gizatiarrago, inklusiboago eta jasangarriago baten** bitartez gauzatu behar duela zeregin hori, gauzak egiteko "Gipuzkoa ereduaren" balioekin koherente izanik.

Eta berri horretan, **balioa sortuko dugu modu partekatuan** enpresen eta gizartearen artean; **gure funtsezko gaitasunak aprobetxatuko ditugu** ("ondo egiten dakiguna") gure espezializazio indartzeko eta belaunaldi berriek behar dituzten enplegua eta jarduera ekonomikoa sortzeko proiektu berriei ekiteko; Gipuzkoak eskatzen dituen trantsizio sozial eta demografikoari, ekologikoari edo digitalari lotutako **aukerei** heltzeko ahaleginak egingo ditugu; eta **ezagutzaren, teknologiaren eta talentuaren** aldeko apustua egiten jarraituko dugu, batez ere zahartze aktiboari, mugikortasun berriari, ekonomia zirkularrari, eta digitalizazioari lotutako lurraldearen etorkizuneko sektoreetan.

Ezin dugu ahaztu zer erantzukizun dugun gure enpresa ehunaren lehiakortasunari lagunduko dion **ingurune bat sortzeko bidean** (fiskalitatea, araudia, azpiegiturak, teknologia, konektagarritasuna, erosketak publikoak, eta abar), orekatua Gipuzkoa osorako, eta, horretarako gure enpresetan eta langileetan nahi ditugun portaerak eta balioak sustatuko dituzte foru departamentu guztiek.

Lehentasun hori garatzen duten **proiektu estrategikoak** dira Elkar-Ekin Lanean, MUBIL, NATURKLIMA, ZIUR eta LABe.

Epe laburra (6-18 hilabetera)

- Gipuzkoako Ekonomia Berreskuratzeko Plana (28 milioi). Enplegua eta jarduera babestea: ekonomia eta zerga alorreko neurri berriak
- Arreta berezia ematea enpresa txiki eta ertainei eta sektore ahulnetako autonomoei
- Enpresa-proiektu lehiakorrek eta iraunkorrek (ekonomiaren, gizartearen eta ingurumenaren aldetik) eta giza proiektuak sendotzeko laguntza
- Banakako ekintzailtza eta enpresa-barneko ekintzailtza irekia bultzatzea
- Gure enpresak ingurune berrira nazioartean egokitzeko bultzada
- Ekonomia, enpresa, ezagutza, zientzia eta teknologia ekosistemarekiko lankidetzak

Epe ertaina (2-3 urtera)

- Enplegu berria eta jarduera ekonomikoa modu orekatuan sustatzea (sektoreak eta eskualdeak)
- Lurraldearen espezializazio adimendunaren aldeko apustua
- Azpiegitura eta teknologia punta-puntakoak, seguruak eta berdeak sustatzea
- Balioen indarraldiari eta egiteko berezko moduei buruzko kontzientziazioa - "Gipuzkoa eredu"
- Garapen gizatiarragoan, inklusiboagoan eta jasangarriagoan oinarritutako eredu sozioekonomikoaren aldeko apustua

C) LANKIDETZAZKO GOBERNANTZA

Lehentasun horiek garatzeko, **maila anitzeko lankidetzazko gobernantza egituratu eta finkatu behar dugu, eta gizartearekiko lotura indartu**, duela urte batzuetatik hona defendatzen eta praktikatzan ari garen bezala.

Aspalditik sustatzen ari garen moduan, krisiak berresten du erakundeek beraiek bakarrik ezin dutela aurrera egin. **Elkarrekin lan egin behar dugu, eta enprekin eta gizartearekin batera**, susperraldi ekonomiko eta soziala bultzatu, eta Gipuzkoaren pixkanakako lehiakortasun eraldaketa lortu.

Horrelako une batean, erakunde publikoak eraginkorrak izateko, beharrezkotzat jotzen da **lankidetzan aritzea, elkarren osagarri izatea, eta politikak eta baliabideak koordinatzea**. Horregatik, lankidetzazko gobernantza praktikatzan jarraitu nahi dugu gure politika, jarduera ildo eta proiektu estrategiko guztietan, batez ere lurraldeari, udalerriei eta eskualdeei eragiten dietenetan, udaldekiko elkarlana eta koordinazioa indartuz. Eta lankidetzazko gobernantza ereduengatik erreferentzia diren lurraldeko antolakundeen laguntzarekin lan egitea.

Eta, bestetik, gure erakunde arteko harremana **finkatu eta berregituratu** nahi dugu Eusko Jaurlaritza berriarekin, Estatuko Gobernuarekin, Europarekin eta intereseko beste eskualde batzuekin, krisitik irten ahal izateko eta etorkizuneko proiektu eta sektoreak bultzatzeko, arreta berezia jarritz gure proiektu estrategikoetan, zeharkako apustu berde eta digitaletan, Etorkizuna eraikiz eremuan eta bere proiektuetan, betiere erreferentziatzeko eragileekin lankidetzan, hala nola EIT Climate-KIC Europako Batzordearekin eta OPSI-OCDerekin.

Barnera begira, pandemiak behartzen gaitu arinagoak, eraginkorragoak eta egokitzailagoak izatera gizartearen eta enpresen premiazko beharrei erantzuteko, eta GFAn **antolatzen eta lan egiten dugun modua aldatzera**.

Hori dela eta, **barneko lantalde bat eratuko dugu erakunde aldatzeko**, etxeko adimen kolektiboa aprobetxatuko duena abian dauden aldaketa prozesuak bizkortzeko. Bultzada berri horrekin, normalizatu egin behar ditugu, gure egunerokotasunean, proiektuen araberako kudeaketa, departamentuen arteko lankidetzazko eta zeharkakotasuna, proiektu estrategikoetan eta Etorkizuna Eraikiz ekimenean parte hartze aktiboa izatea, herritarrei bideratutako prozesuak eta zerbitzuak berriz diseinatzea, laguntza teknologiak erabiltzea eta prozesuak digitalizatzea, eta, bereziki, abian dagoen **belaualdi aldaketako** prozesuan trebetasun eta profil berriak sartzea, gure etorkizunerako funtsezkoa izango baita erakunde gisa.

Legealdian zehar lankidetzazko gobernantza egituratzeari eta finkatzeari dagokionez, **Etorkizuna Eraikiz** ekimenak garrantzi handia izango du. **Proiektu estrategikoei** dagokienez, berriro aztertzen ari gara gaur egun abian dauden proiektu guztiak, egungo egoerara egokitze aldera, departamentuen arteko partaidetzaren ikuspegitik eta, kasu bakoitzean, inplikaturako eragile publiko eta pribatuekin lankidetzan aritzeko gobernantzaren ikuspegitik.

Epe laburra (6-12 hilabetera)

- Lurraldeari aktiboki entzutea eta premia larriari erantzutea
- Maila anitzeko elkarlaneko gobernantzaren eguneroko praktika
- Eusko Jaurlaritza berriarekin bat egitea ekonomia eta gizartea berregituratzeko estrategia garatzeko
- Lankidetzazko eta koordinazio lana egitea udal eta eskualde mailan
- Etorkizuneko proiektuak finantzatzeko formula berrien aldeko apustua, lankidetzazko publiko-publikoaren eta publiko-pribatuaren bidez
- Erakunde aldatzeko barne lantaldea sortzea

Epe ertaina (2-3 urtera)

- Presentzia aktiboa Europan eta Estatuan
- Herritarrekiko harremana eta lankidetzazko areagotzea

D) ETORKIZUNA ERAIKITZEKO AHALEGIN KOLEKTIBOA

Gaur inoiz baino beharrezkoagoa da **etorkizuna egungo agendara ekartzea**, aurrea hartzeko eta Lurraldearen erronka handiei erantzungo dien etorkizuna eraikitzen saiatzeko.

Izan ere, **agenda publiko berria**, zenbait erronka atzeraezinak dira pandemiaren eraginez: gizarte eta lan arloko inklusioa, zahartze osasuntsua eta adinekoen zaintzen eredia, klima eta trantsizio energetikoa, lurralde oreka, digitalizazioaren bizkortzea eta teknologiaren erabilera, edo euskararen etorkizunari buruzko hausnarketa, besteak beste.

Etorkizuna izan behar da gobernuen **bizimodu berria**. Gure politika publikoak eta lan formulak etengabe zaintzea, haien inguruan hausnartzea, egoerari aurrea hartzea, esperimentatzea eta eguneratzea. Horregatik, **Etorkizuna Eraikiz** ekimenaren bitartez apustu nagusi eta berri bat egiten dugu, herritarrekin eta gizarte antolatuarekin harremanak izateko modu berri bat ezartzeko, erreferentziatzeko nazioarteko eragileen kontrastearekin. Etorkizuna Eraikiz ereduaren oinarrian Gipuzkoako Foru Aldundiaren konpromiso instituzionala dago; izan ere, agenda publikoaren hausnartze eta antolamendu estrategikoan eragile sozialen parte hartzea eta elkarlana ahalbidetzeko eta gauzatzeko konpromisoa hartu zuen.

Etorkizuna Eraikiz ekimenaren helburua da **Gipuzkoako lurraldearen etorkizuneko erronkak kolektiboki detektatzea**, erronka horiei aurre egiteko modua diseinatzea, benetako inguruneetan erantzun posibleak esperimentatzea hainbat eragileren lankidetzarekin, eta emaitzak Gipuzkoako Foru Aldundiaren politika publikoei aplikatzea.

Eta lehenasunezko hiru helbururen bitartez lortu nahi da hori: **Agenda publiko berria elkarrekin eraikitzea**; Etorkizuna Eraikiz ereduaz jabetzea, **lurraldearen funtsezko erronken konponbideak modu ireki eta parte hartzailean diseinatu eta esperimentatuz**, horiek Gipuzkoako gizarte osora hedatu ahal izateko politika publikoetan inplementatuz; eta, azkenik, **Gipuzkoako gobernantza ireki eta kolaboratiboa garatzea eta finkatzea "politika egiteko" modu gisa**, zeinak kultura operatiboa eta harreman eredia eraldatzea eskatzen baitu.

Proiektu estrategikoei dagokienez, legealdian zehar **Etorkizuna Eraikiz** eredia aplikatzea baliagarri izango da etorkizuneko erronkei eman beharreko konponbide berriak elkarrekin diseinatzeko, elkarlaneko erantzun berriei buruzko esperimentazioa egiteko, eta emaitzak Gipuzkoako Foru Aldundiaren politika publikoei aplikatzeko, lurraldearen etorkizunerako proiektu estrategiko berri gisa.

Epe laburra (6-12 hilabetera)

- Etorkizuna Eraikiz ekimenaren estrategia, kudeaketa eta egitura indartzea
- Abian jartzea *think tank* berria, hausnarketarako lau talde dituen, bat etorriaz Gipuzkoako etorkizunari lotutako bide hauekin: Enplegua, kohesio soziala eta desberdintasunen aurkako borroka, lankidetzazko gobernantza, trantsizio jasangarria, eta digitalizazioa.
- Nazioarteko erreferentziatzeko erakunde eta eragileekiko konexioa, hala nola EIT Climate-KIC Europako Batzordea, OPSI-OCDE, etab.

Epe ertaina (2-3 urtera)

- Etorkizuna Eraikiz erreferentziatzeko eredu aurreratu bihurtzea, ikuspegi sistemiko eta estruktural batetik Lurralde Historikoaren eraldaketa soziala eta ekonomikoa sustatzeko, Plan Estrategikoaren ikuspegiak markatutako norabidean.
- RIS3 estrategiarekin lotutako eremuetan estrategia partekatuar diseinatzea eta hedatzea, erreferentzia zentroen eta ElkarEkin Lanean programaren inguruko esperimentazio nodoak (ekosistemak) osatuz.
- Gipuzkoak Gipuzkoako Foru Aldundiarekin duen identifikazio sentimendua indartzea, etorkizuneko erronkei eman beharreko konponbide berriak elkarrekin diseinatzeko, elkarlaneko erantzun berriei buruzko esperimentazioaren bidez eta emaitzak gure politika publikoetan aplikatuz, lurraldearen etorkizunerako proiektu estrategiko berrien bidez.

E) ZEHARKAKO APUSTU BERDE ETA DIGITALAK

Krisi guztietan bezala, joerak bizkortzeko eta erronka edo paradigma jakin batzuen garrantzia handitzeko balio du pandemiak; izan ere, adituek bat datoz adierazterakoan, datozen urteetan, erronka edo paradigma horiek **zeharkako eragile bihur daitezkeela** gizarte, ekonomia, lurralde, eta politika mailan, besteak beste, **suspertzeko eta eboluzionatzeko**. Plan Estrategikoaren berrikuspen honetan, beharrezkotzat jotzen dugu lehentasun estrategikoaren fokua jartzea azken urteotan Gipuzkoako Foru Aldundian, departamentu mailan eta Etorkizuna Eraikiz ekimenaren esparruan, lan irmoa egiten ari garen bi eremutan; horregatik, une hau aprobetxatzeko **abantaila egoeran** jartzen gaituzte.

Alde batetik, Europatik iragarritako **"berreskuratze berdearen"** strategiak (Itun Berde berria/"New Green Deal" + "Green Recovery") aukera paregabea eskaintzen digu gure ekonomia eta enpresak suspertzeko, eta jarduera ekonomiko berria eta kalitatezko enplegua sortzen laguntzeko. Horregatik planteatzen dugu apustu indartua, departamentuen artekoa eta lankidetzakoa egitea, **berrikuntza teknologiko "berdearen", ekonomia zirkularren eta birziklapenaren** sustapenean oinarritua, susperraldiaren alde egiteko eta gure lurralde eremuan modu koherentean txertatzeko, bai ekonomia, enpresa eta industria mailan, bai azpiegitura (errepideak, ura, energia), mugikortasun, eta biodibertsitate mailan, besteak beste.

Horretarako, Gipuzkoan dugun arau eta politika esparrua erabiliko dugu (Euskal Autonomia Erkidegoarekin, Estatuarekin eta Europakoarekin lerrotatuta), bai eta **tresna berriak** ere (adibidez, ingurumen fiskalitatea) eta finantzaketa eta kudeaketa eredu publiko-publikoak eta publiko-pribatuak, kontrol publikoari eusten diotenak. **Lankidetzako gobernanzaren eremuan** oinarrituta, non lurraldeko eragile guztiak (unibertsitatea, teknologia zentroak, enpresak, industria, elkarteak, udalak eta herritarrak, oro har) ordezkaturik egongo diren, trantsizio zuzena ziurtatuz eta inor atzean gera ez dadin.

Azken batean, aukera aprobetxatu nahi dugu **energia eredu jasangarri** bateranzko trantsizioa bizkortzeko, mugikortasun jasangarria eta lurralde oreka sustatuz, 2030 Agendan eta Nazio Batuen 17 GJHetan jasotako klima aldaketaren aurkako eta jasangarritasunaren aldeko borrokaren esparruan.

Bestalde, azken hilabeteetan egiaztatu dugunez, **teknologia digitalek gure gizartea aldatzen dute**. Pertsona eta antolakunde gisa elkarrekin aritzeko, jokatzeko, pentsatzeko eta komunikatzeko modu berriak sortzen dituzte. Enpresen, gobernuen eta gizartearen arteko harremanak birformulatzen dituzte, beraien hedapena bizkortzen ari da, gero eta eragin zeharkakoagoa dute, eta berrikuntzarako, enpresa berrietarako eta kalitatezko enplegurako iturri bikaina bihurtzen ari dira.

Gure xedea **"Gipuzkoa Digitala"** da. Eta gure gizartea, enpresak eta erakundeak pixkanaka digitalizatzeraz bideratutako proiektu eta lan ildo multzo baten bultzada indartua eta zeharkakoa da, IZFEren eskutik, gure erakundearen funtsezko baliabide gisa. Lurraldeari adimena eman nahi diogu, eta horren bidez balioa sortu. Horregatik, gure enpresen prozesuak, negozio ereduak eta zibersegurtasun sistema digitalizatzeko laguntza ematen jarraituko dugu, banda zabala lurralde osora hedatuz eta arrakala digitalari aurre eginez, sormen eta kultura industrien sektorean eta gastronomiaren balio katean teknologia digitalen erabilera babestuz, datuen kudeaketa digitalizatzeko funtsezko proiektuak osatuz, eta herritarrei funtsezko zerbitzu publikoak emanez.

Zeharkako eremu berde eta digitalak garatzeari dagokionez, hauek dira lehentasun hori garatzen duten proiektu estrategikoak: NATURKLIMA, MUBIL, ZIUR, 2de0 eta LABe.

Epe laburra (6-12 hilabetera)

- Gipuzkoako ekonomia zirkularreko departamentuen arteko ekintza plana (ekonomia suspertzeko planarekin lotuta eta bat eginda)
- Europar Batasunak, Espainiako Gobernuak eta Eusko Jaurlaritzak klima aldaketaren eta trantsizio ekologikoaren arloan dituzten jarduera ildoekiko lotura
- Gipuzkoa Digitala sustatzea departamentuen artean
- Gipuzkoaren energia jasangarritasunaren estrategia sustatzea
- Agenda 2030 (GJH) jasangarritasun estrategia bultzatzea

Epe ertaina (2-3 urtera)

- Azpiegitura eta teknologia kritikoen inbertsioa sustatzea (berdeak eta digitalak), bi trantsizio horiek bultzatzeko.
- Lurraldeko energia berriztagarriak eta energia eraginkortasuneko, autokontsumoko eta sorkuntza banatuko ereduak bultzatzea

3.3. Lurraldeko proiektu estrategikoak

Gizarte, ekonomia, zerga edo gobernantza arloetan egiten ditugun apustuei dagokienez, testuinguruak animatu egiten gaitu etorkizuneko eredu-erantzukizuneko aldaketa bizkortzera. Horregatik, **martxan dauden proiektu estrategikoen aldeko apustua berresten dugu**, gure lurraldearen eraldaketa eta erreferentzialtasun ardatz gisa. Azken asteetan, **proiektu estrategiko bakoitzaren funtsezko elementuak berrikusten eta egoera berrira egokitzeko lanak** egiten ari dira:

- Estrategia, helburuak, 2030erako xedeak (lortu nahi den emaitza nagusia) eta ibilbide orria, proiektu bakoitzaren orientazio estrategikoari buruzko etorkizuneko oinarri sendoak ezartze aldera.
- Egitura, gobernantza eredia (departamentuen parte hartzea, erabakiak hartzeko prozesuak eta beste eragile batzuekiko harremana) eta kudeaketarako eta koordinaziorako ad hoc metodologia kasu bakoitzean, nahi dugun etorkizuneko Aldundiaren isla gisa.
- Departamentu bakoitzean eskuragarri dauden tresna erlazioatuak edo sinergiakoak, departamentuen politika publikoak proiektu estrategikoetara eta horien egituretara bideratzeko eta horien arteko lankidetzak bultzatzeko.
- Proiektu bakoitzaren finantzaketa eredia eta inbertsio eta gastu egitura, aurreikus daitekeen baliabide eskasiaren testuingurura egokitzeko.

Berrikuspen horren esparruan, **hauek dira gure proiektu estrategikoak**:

- **ElkarEkin Lanean**: Gipuzkoan kalitatezko enplegua eta enplegu inklusiboa lortzeko estrategia berria (2020-2030) estrategia integral gisa birdiseinatu da lan merkatuaren sistemaren berehalako jarraitzeak, pertsona guztien kalitatezko enplegua eta enplegu inklusiboa bultzatuz, baina arreta berezia emanez gizarte bazterketa egoeran edo arriskuan dauden pertsonen, enplegarritasun maila ertain-baxua duten langabeei, eta enplegu-prekaritateko egoeran dauden pertsonen. Hori guztia ekonomia inklusiboago eta jasangarriago baten zati gisa, balio ekonomiko eta sozial handia sortuko duena, lankidetzazko gobernantza eredu baten bitartez, betiere erakunde eremuko, hirugarren sektoreko, ekonomia eta hezkuntza arloko eta beste gizarte esparru batzuetako eragile publiko eta pribatu garrantzitsu guztien eskutik.
- **ADINBERRI**: gure konpromiso berretsia da nazioartean erreferentziatzeko zentro bat izatea Pasaian 2023. urtean, zehazki, adineko pertsonen arretan eta zaintzan bikaintasun eta berrikuntza maila handia izango duelako, eta zahartzearen erronkari erantzuneko dioten enpresa ekimenak ikertu eta sustatuko dituelako.
- **MUBIL**: mugikortasun berriaren arloan erreferentziatzeko polo bat sortu nahi dugu Europako hegoaldean, lurraldeko enpresa sareari krisitik irteten lagunduko diona, eta jarduera eta balio eskaintza berrietarako trantsizioan babesa emango duena.
- **NATURKLIMA**: klima aldaketaren aurkako borrokan lurraldeko erreferentziako zentroa da, eta lurraldeko eragile guztiei laguntzen die klima aldaketaren aurkako borrokan, ekonomia zirkularraren eta trantsizio energetikoaren inguruko gaietan.
- **ZIUR**: lan egiten duen lurralde historikoko zibersegurtasun industrialak sustatzeko, sentsibilizazioko, ekintzazailtzeko, prebentzioko eta abarretarako jardueren bidez, eta bere laborategian zerbitzuak eta probak eginez. Gure helburua, 2023. urterako, finantzaketa publiko-pribatuaren eredu jasangarria lortzea da, eta 300 enpresa aktibo baino gehiago izatea bere ekosisteman.
- **KM**: Koldo Mitxelena Kulturunea (KMK) birgaitzea, kalitatezko zerbitzua eskaintzen jarraitzeko, bai espazioaren erosotasunari dagokionez, ingurumen irizpide jasangarriekin, bai kultura proiektuaren edukiei dagokionez.
- **LABe – Gastronomia 4.0**: zentro horrek gastronomia sektoretik aro digitalerako trantsizioa sustatzea du helburu, eta, halaber, erreferentzia bihurtu nahi du, nazioarte mailan, gastronomiaren eta elikaduraren sektorean digitalizazioa bultzatzeko gune gisa, batez ere sukaldaritzan eta HORECA sektorean.
- **2DEO**: euskarazko ikus-entzunezko produktuen produkzioa eta kontsumoa gehitzea helburu duen ikus-entzunezko laborategia, sorkuntza testuinguru berriak sustatuz, produkzio eredu eta formatu berriak esperimentatuz eta hedapen kanalak biderkatuz.

Hurrengo orrialdean, egungo **proiektu estrategiko bakoitzaren gakoak laburpen bat** aurkezten da, COVID-19aren testuinguruaren ondorioz, GFAk gainerako legealdian izango duen jarduketarako egoera berrira egokitzeko eta berrikusteko prozesuaren esparruan.

Eranskinean, Proiektu Estrategikoetako Departamentuaren, Ingurumeneko eta Obra Hidraulikoetako Departamentuaren, eta Kultura, Lankidetzak, Gazteria eta Kirol Departamentuaren lanari esker egindako proiektu bakoitzari buruzko informazio zehatza biltzen duen fitxa bat dago. Gainera, fitxetan adierazten den bezala, foru departamentuen parte hartzea birdiseinatzen eta indartzen ari da proiektu bakoitzaren sustapenari dagokionez, funtzio eta zeregin desberdinen bitartez, eta baita ere proiektu bakoitzaren ekosistemaren funtsezko eragileekiko kontrastea (publikoak eta pribatuak), haren orientazio estrategikoari eta etorkizuneko garapenari dagokionez.

Plan Estrategikoaren Berrikuspena 2020-2023

Proiektu Estrategikoak	Helburua eta xede berria 2023rako	Inbertsio eta gastu nagusiak (berrikusita)				Mugarri nagusiak (berrikusita)			
	Meta 2023 (Orokorra): Zentro bakoitzeko giza taldea sendotzea, motibatu eta gaitu	2020 egokitura	2021	2022	2023	2020	2021	2022	2023
ELKAR-EKIN - Enplegarritasunaren estrategia	<p>Helburua: Lan-merkatuaren sisteman jardutea, pertsona guztien kalitatezko enplegu inklusiboa bultzatuz, eta, horrela, lurralde inklusiboa lortze aldera.</p> <p>2023rako xedea:</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.500 pertsona gizarteratzea Lurraldean sortu eta martxan dauden 20 gizarteratze enpresatar iristea 	<p>Gastua: 30M € inguru</p> <p>(horietatik 1,2M € Proiektu Estrategikoetako Departamentuari dagozkio)</p>	<p>Gastua: 30M € inguru</p> <p>(horietatik 3M € Proiektu Estrategikoetako Departamentuari dagozkio)</p>	<p>Gastua: 30M € inguru</p> <p>(horietatik 3M € Proiektu Estrategikoetako Departamentuari dagozkio)</p>	<p>Gastua: 30M € inguru</p> <p>(horietatik 2,5M € Proiektu Estrategikoetako Departamentuari dagozkio)</p>	<ul style="list-style-type: none"> 500 pertsona enpresetan sartzea prestatuntza egin ondoren Ikuspegi eta helburu berria Proiektu pilotua abian jartzea 	<ul style="list-style-type: none"> 700 pertsona enpresetan sartzea prestatuntza egin ondoren Lurraldean gizarteratze enpresak sortzea eta/edo indartzea Hedapen estrategikoa 	<ul style="list-style-type: none"> 700 pertsona enpresetan sartzea prestatuntza egin ondoren Lurraldean gizarteratze enpresak sortzea eta/edo indartzea 	<ul style="list-style-type: none"> 700 pertsona gizarteratzea Lurraldeko gizarteratze enpresen kopurua bikoiztea 2019koaren aldean
ADINBERRI	<p>Helburua: Zahartzte osasuntsua sustatzea, Gipuzkoaren berrikuntza-gaitasunaren bidez</p> <p>2023rako xedea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Erreferente Europan zahartzte osasuntsuaren arloan Silver Economy-ri lotutako proiektu ekintzaileak 	<p>Inbertsioa: 1,6M €</p> <p>Gastua: 1,2M €</p> <p>GUZTIRA: 2,8M €</p>	<p>Inbertsioa: Adinberri + Biziberritzea* 10,44M € + 2,46M €</p> <p>Gastua: 1,2M €</p> <p>GUZTIRA: 14,1M €</p> <p><i>*2021ean hasiko dela suposatuta</i></p>	<p>Inbertsioa: Adinberri + Biziberritzea 9,26M € + 8,79M €</p> <p>Gastua: 1,2M €</p> <p>GUZTIRA: 19,25M €</p>	<p>Inbertsioa: Adinberri + Biziberritzea 8,76M € + 11,17M € (+0,53M € hurrengo urtean)</p> <p>Gastua: 1,2M €</p> <p>GUZTIRA: 21,66M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Estrategiak martxan jartzea Pasaia Herrilab Proiektua Dirulaguntzen deialdia 	<ul style="list-style-type: none"> Adinberri Talaia behatokia garatzea Pasaia Herrilab Proiektua garatzea Dirulaguntzen deialdia 	<ul style="list-style-type: none"> Posizionamendua Europan Silver Economy estrategiaren emaitzak 	<ul style="list-style-type: none"> Pasaia erreferentzia zentroa Emaitzak berrikuntza soziosanitarioaren arloan
MUBIL - Gipuzkoako elektromugikortasun zentroa	<p>Helburua: 2025erako Europako hegoaldeko erreferentzia puntu bihurtzea mugikortasun berriaren eremuan, elektromugikortasunean eta energia-metaketan espezializatuta.</p> <p>2023rako xedea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Eskuzaitzeta inauguratzea bi laborategiakin Erreferente mugikortasun berriaren eremuan 	<p>Inbertsioa: 3,29M € (2,01M € lursaila erostea)</p> <p>Gastua: 1,3M €</p> <p>GUZTIRA: 4,59M €</p>	<p>Inbertsioa: 14,83M € (14,2M € eraikina egitea)</p> <p>Gastua: 1,3M €</p> <p>GUZTIRA: 16,13M €</p>	<p>Inbertsioa: 0,175M €</p> <p>Gastua: 1,3M €</p> <p>GUZTIRA: 1,48M €</p>	<p>Inbertsioa: 6M € (2. laborategiaren ekipamendua)</p> <p>Gastua: 1,3M €</p> <p>GUZTIRA: 7,3M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Usabal eraikinaren obrak amaitzea Eskuzaitzeta obraren proiektuaren idazketa lizitatzea 	<ul style="list-style-type: none"> Usabal eraikinaren inaugurazioa Energia metatzeko laborategia abian jartzea Eskuzaitzetan eraikitze lizitazioa 	<ul style="list-style-type: none"> Eskuzaitzeta inguruan eraikitzen hastea Go Mobility Azoka finkatzea 	<ul style="list-style-type: none"> Eskuzaitzeta egoitza inauguratzea eta laborategiak martxan jartzea
ZIUR - Gipuzkoako Zibersegurtasun Industrialeko Zentro Aurreratua	<p>Helburua: Gipuzkoako enpresen sendotasun digitala blindatzea eta industria-zibersegurtasuna sustatzea. 2023rako helburua</p> <ul style="list-style-type: none"> Erreferentzia zentroa zibersegurtasun industrialaren arloan Aurrekontuaren % 40a iturri pribatuetatik 300 enpresa baino gehiagoren partaidetza ZIURen zuzeneko jardueretan 	<p>Inbertsioa: 0,25M € inguruko inbertsioa ekipoean</p> <p>Gastua: 1M € inguru</p> <p>GUZTIRA: 1,25M €</p>	<p>Inbertsioa: 0,25M € inguruko inbertsioa ekipoean</p> <p>Gastua: 1M € inguru</p> <p>GUZTIRA: 1,25M €</p>	<p>Inbertsioa: 0,25M € inguruko inbertsioa ekipoean</p> <p>Gastua: 1M € inguru</p> <p>GUZTIRA: 1,25M €</p>	<p>Inbertsioa: 0,25M € inguruko inbertsioa ekipoean</p> <p>Gastua: 1M € inguru</p> <p>GUZTIRA: 1,25M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Laborategia abian jartzea Lankidetzak itxia eragile nagusiekin 	<ul style="list-style-type: none"> Jardueraren lehenengo diru sarrerak ZIUR lehenengo foru espezifikoa Laborategian jarduerak egitea enpresekin 	<ul style="list-style-type: none"> Banakako aholkularitza-zerbitzuaren onuradun diren 150 enpresa Erreplikapena hirugarrenen diru-sarreretan 1+G+b proiektuak ZIURen jardueran sartzea 	<ul style="list-style-type: none"> Erreferentzia zentroa zibersegurtasun berrikuntzaren arloan Diru-sarrera garrantzitsuak sortzea (aurrekontuaren % 40) Tokiko, eskualdeko eta abarreko kontaktuen arteko harreman sendoa
NATURKLIMA	<p>Helburua: Lurraldeari tresnak ematea klima aldaketaren aurkako borrokarako eta lurralde berdea berreraikitze prozesurako</p> <p>2023rako xedea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Erreferentzia nazioarteko zentroa klima aldaketaren aurkako borrokan 	<p>GUZTIRA: 0,02M €</p>	<p>GUZTIRA: 4,69M €</p>	<p>GUZTIRA: 3,13M €</p>	<p>GUZTIRA 1,4M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Behatokia martxan jartzea (klima aldaketaren aurkako borrokan erreferentzia izateko) Klima aldaketaren inpaktu sektorialari buruzko txostena Economy Circular HUBren hasiera 	<ul style="list-style-type: none"> Renewable Energy HUBen finkatzea 	<ul style="list-style-type: none"> Gipuzkoa berdearen berreraikuntza sustatzeko eta bizkortzeko zentro neurgilekoa 	<ul style="list-style-type: none"> Gipuzkoa berdearen berreraikuntza sustatzeko eta bizkortzeko zentro neurgilekoa
KOLDO MITXELENA	<p>Helburua: Koldo Mitxelena Kulturunea eraikina birgaitzea</p> <p>2023rako xedea:</p> <ul style="list-style-type: none"> KMko espazioak berriro inauguratzea 	<p>GUZTIRA: 0,35M €</p>	<p>GUZTIRA: 2,5M €</p>	<p>GUZTIRA 3M €</p>	<p>GUZTIRA 1M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Proiektuaren likidazioa 	<ul style="list-style-type: none"> Proiektuaren idazketa Obraren lizitazioa. Obra hastea 	<ul style="list-style-type: none"> Obra egikaritzea 	<ul style="list-style-type: none"> Obra amaitzea eta inauguratzea
LABE - Gastronomía 4.0	<p>Helburua: Sektore gastronomikotik aro digitalerako trantsizioa sustatzea</p> <p>2023rako xedea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nazioartean erreferentzia bihurtzea, gastronomiaren eta elikaduraren sektorean digitalizazioa bultzatzeko gune gisa. 	<p>Gastua: 0,35M € - hitzarmenak 0,1M € - dirulaguntza</p> <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>	<p>Gastua: 0,35M € - hitzarmenak 0,1M € - dirulaguntza</p> <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>	<p>Gastua: 0,35M € - hitzarmenak 0,1M € - dirulaguntza</p> <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>	<p>Gastua: 0,35M € - hitzarmenak 0,1M € - dirulaguntza</p> <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> 10 startup / teknologia testatzea Negozio-potentziala duten soluzio berriak identifikatzea + kontzeptualizatzea 	<ul style="list-style-type: none"> 12 startup / teknologia testatzea Negozio-potentziala duten soluzio berriak identifikatzea + kontzeptualizatzea 	<ul style="list-style-type: none"> Ikerketa proiektua garatzea Pertsona-taldea indartzea Berdin 2021erako (15 estartup testatzea) 	<ul style="list-style-type: none"> Landutako negozio aukeraren bat merkaturatu edo garatuko duen startup bat bultzatzea Inpaktu neurtzea Berdin aurreko urtean
ZDEO - Ikus-entzunezko laborategia	<p>Helburua: Fuskarazko ikus-entzunezkoen ekoizpena eta kontsumoa handitzea</p> <p>2023rako xedea:</p> <ul style="list-style-type: none"> Label 2deo - ikus-entzunezko formatu eta eduki berritzaileen sustatzaile gisa. 	<p>Gastua: 0,24M €</p>	<p>Gastua: 0,15M €</p>			<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko prototipoen deialdia 2deo Zinemaldia 	<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko prototipoen deialdia 2deo 2deo Zinemaldi & Technology 		

4. Jarduketa gidalerroak 2021-2023

COVID-19aren testuinguruaren aztertu eta GFaren agenda estrategikoan dituen inplikazioak identifikatu ondoren, **hainbat jarduketa gidalerro planteatu behar ditugu legealdiaren gainerako zatirako:**

1. **Gipuzkoa eredia oinarri gisa:** datozen urteetan, Gipuzkoako gizarteak beti erakutsi dituen lidergoa, bizitasuna eta lankidetzarako gaitasuna indartu beharko ditugu, eta baita ere gure nortasuna eta balioak, gure indarguneak eta finkatutako gaitasunak, krisi hau gainditzeko eta Gipuzkoako garapen sozioekonomikoaren hurrengo mailara sendo iristeko. Gobernuak krisiari aurre egiteko duten gaitasuna mundu osoko ekonomien eta gizarteen lehiakortasunerako faktore berri bihurtzen ari da, eta hor, gure izateko eta egiteko moduak gure erkidegoa suspertzeko eta etorkizunean aurrera egiteko bermea izan behar du.
2. **Oinarrizko gaitasunak koherentziaz erabiltzea eta arreta jartzea lehenetsun instituzionalean.** Erakundearen funtsezko eskumenek eta lan prozesu honetan berrikusitako lehenetsunek izan behar dute departamentu guztien lehenetsunezko jarduketa esparrua eta aurrekontu egikaritzapena gainerako legealdian. Dauden muga eta ziurgabetasunek ez digute uzten azken urteotan irekitako jarduketa esparru eta ildo guztiak erabat garatzen. Eta, horregatik, departamentu guztien baliabideak bildu, ahaleginak batu eta tresnak lerrotatu behar ditugu (laguntzak, hitzarmenak, programak, etab.), Gipuzkoa eredia indartzeko, desberdintasunak murrizten aurrera egiteko eta gure lurraldean GJHak lortzen laguntzeko.
3. **Hartutako aurrekontu konpromisoak betetzea** (adibidez, 200 milioi eurotik gora daude konpromiso kredituetan 2021-2023 aldirako foru aurrekontuan), inbertsio ukaezinak bermatzeko, komunitateari funtsezko zerbitzuak emateko eta, azken batean, gure oinarrizko eskumenak betetzeko. Funtszkoa betetzea eta gainerakoa periodifikatzea ahalbidetuko duten konpromisoen kudeaketa ezarri behar dugu.
4. Gipuzkoaren etorkizunerako **estrategikoak diren proiektu eta inbertsioak bultzatzea:** esparru horietan erakunde gisa jokatu nahi dugun rolari erantzuten diotela ziurtatuz (kalitatezko enplegua, adinekoen arreta, klima aldaketa eta trantsizio energetikoa, mugikortasuna ...); ikuspegi estrategikoan eta ereduan errealitate berrira egokitzen direla ziurtatuz (finantzak, kudeaketa edo kontratazioa, kontrol publikoa mantenduta), arlo fisikoaren aldeko apustua mugatuz; foru departamentu guztiek beren gain hartzen dituztela eta mekanismo eta metodologia berriak ezartzen ditugula ziurtatuz, betiere haien egokitasuna baloratzeko, aurrerapena bermatzeko, gobernantza koordinatzeko, garapena aldiaren behin berrikusteko eta egokitzeko, eta benetako inpaktua ebaluatzeko.
5. **Zaintza eta egokigarritasuna COVID - ez COVID aldiaren:** testuinguru zalantzarri eta aldakorrek eskatzen digu pandemiatik eratorritako herriarren eta enpresen premiazko premiei erantzuten jarraitzea epe laburrean (6-18 hilabete, COVID - ez COVID aldiaren iraupenaren arabera), ondoriozko foru politikak, baliabideak eta zerbitzuak egokitu, eta arlo hauetan, besteak beste, neurri bereziak hartuta: gizarte babesa, mugikortasuna, eta produkzio sareari eta sektore ahulenei zuzendutako laguntza (neurri ekonomikoak eta fiskalak), kontuan hartuta kasu bakoitzaren gaitzespena. Gure zaintza eta ekintza koordinatzeko, COVID gaixotasunaren bilakaerari buruzko barne-behatokia sortu genuen, Diputatu Nagusiaren Kabineteak gidatuta, eragin handiena izan duten departamentuan parte-hartzearekin.
6. **Aukera berrien aurrean jarrera irekia izatea:** krisi orok aukerak sortzen ditu eta aldaketak bizkortzen ditu. Horrek garrantzia ematen dio berrikuntzaren, teknologiaren eta ezagutzaren alde egin dugun apustuari, bereziki enplegu eta jardura ekonomiko berrien sarrera bizkortzeko, hala nola zaintzen ekonomia eta ekonomia zirkularra. Testuinguruak aukera erakargarriak eskaintzen ditu beste maila instituzional batzuetako funtsak eta proiektuak eskuratzeko (EAEkoak, Estatukoak eta Europakoak, Next Generation EU berreskuratzeko tresnaren edo Green Deal – Green Recovery binomio berdearen bidez), bai eta eredu alternatiboen alde egiteko ere (kontratazioa, parte hartzea, finantzaketa edo kudeaketa, kontrol publikoa mantenduz), gure kontu publikoen jasangarritasuna indartzen laguntzeko, aztertu beharreko erronka atzeraezina baita.
7. **Proiektuen zeharkako eta diziplina anitzeko kudeaketa:** departamentuen arteko gaitasunak batuz eta lerrotatuz proiektu eta apustu instituzionalak garatzeko (proiektu estrategikoak, Etorkizuna Eraikiz, GJHak betetzea, zeharkako apustu berde eta digitala, etab.); parte hartze publiko-publikoa eta

publiko-pribatua sustatuz eta egituratuz; lurraldearen barruan zein kanpoan baliozko sareak eta ekosistemak aktibatuz; eta gizarteari dagokionez gure arreta eta lankidetzaren eredu birplanteatuz, gure politika publikoak elkarrekin diseinatzeko eta hedatzeko. Gure komunitateak lan egiteko modu hori praktikatzeko eta hobetzen jarraitzea eskatzen digu, funtsezkoa izango baita datozen urteetan, eta Aldundiaren nortasun ikur izan behar du eraiki nahi dugun etorkizunera begira.

8. **Erakundearen arteko gobernantza berregituratzea eta nazioarteko konexioa:** Gipuzkoaren orain eta etorkizunerako garrantzitsuak diren erakundeekin dugun harremana sendotu eta egituratu behar dugu. Gure lehentasun instituzionalen lankidetzazko gobernantzarako, proiektu eta funts berriak eskuratzeko, gure jasangarritasun ekonomiko eta finantzarioa indartzeko, eta garapen inklusiboko eta jasangarritasuneko (hirukoitza) bide berriak sustatzeko, besteak beste. Horretarako, beste neurri batzuen artean hauek proposatzen ditugu: Eusko Jaurlaritza berriarekin bat egitea Gipuzkoako berregituratze ekonomiko eta sozialaren estrategiaren garapenean; zaintza mekanismoak koordinatzea (departamentuen arteko eta publiko-publiko-pribatua) eta Gipuzkoarako interesgarriak diren funts berrietarako sarbide proaktiboa izatea Estatuko eta Europako esparruetan; eta udal eta eskualde esparruekin elkarlanean eta koordinatuta aritzea.
9. **Erakunde berri baterako barne eraldaketa:** duela urte batzuetatik hona, belaunaldi aldaketako eta erakundearen lan moduak aldatzeko prozesuari ekin diogu, eta, Gipuzkoako Foru Aldundiaren jardun testuinguru berria kontuan hartuta, gure beharrak birpentsatzen lagundu behar digute, gizartearen erronka eta eskakizun berriei erantzuteko beharrezkoak diren profilei eta trebetasunei dagokienez; zeharkakotasunaren eta proiektuen araberrako kudeaketaren kultura zabaltzen; inbertsio teknologikoko eta digitalizazioko proiektuak bizkortzen (espediente elektronikoa), baliagarri izango baitira funtsezko zerbitzuak gauzatzeko eta lan egiteko modu berriak eta kontziliazioa bermatzeko; edo foru sektore publikoaren jasangarritasuna eta etorkizuneko eredu birplanteatzeko (finantzazioa eta parte hartzea, kontrol publikoa mantenduz). Horretarako, barne lantalde bat sortu dugu erakundea eraldatzeko, etxeko adimen kolektiboa aprobetxatuko duena, martxan dauden aldaketa prozesuak bizkortzeko.
10. **Aurrekontua: agertokiak, kontingentzia planak eta gastuaren berrikuspen kritikoa:** legealdiaren gainerako zatiari begira, baliabide erabilgarrien inguruko egoera berriak aurreikusten dira, alderdi hauek kontuan hartuta: diru bilketak aurreko urteekin alderatuta izango duen murrizketa, GFaren finantzen okertzea, zalantzaroko zorra –defizita eta lotutako tresnak-, eta pandemiaren eta horren eraginaren ondoriozko gastuen igoera. Egoera horri aurre egiteko testuinguru eta kontingentzia planak prestatu eta eduki behar ditugu. Eta aurrekontuaren berrikuspen kritikoa egiteko ariketa zuhurra eta arduratsua egitea (ikus hurrengo orrialdea), gastu partida nagusietan aurrezteko iturri berriak bilatzeko (adibidez, gastu arrunta arrazionalizatzea, indarrean dauden hitzarmenak berrikustea, belaunaldi erreleboko prozesuaren eskutik egitura mehetzea, etab.), inbertsio filosofia berrikusteko (adibidez, finantzaketa eredu berriak, azpiegituren benetako eraginaren ebaluazioa, irizpide "berdeak"), eta abar.
11. **Jarrera eredugarria egunerakoan:** aurreko printzipioekiko koherentziari eutsiz, egunero herritarrekiko eta lurraldeko eragileekiko hurbiltasuna eta entzute aktiboa praktikatu behar dugu, krisi garaian galdutako distantzia berreskuratzeko; baldintzak eta konexioak ezarri behar ditugu "gauzak pasa" daitezen, aurrekontu izendapena gorabehera; testuinguruaren aldaketen aurrean zaintza eta moldagarritasuna bultzatu behar ditugu; eta esperimenduz, zeharkakotasun eta etorkizunari aurrea hartzeko prozesuak gauzatu behar ditugu, politika egiteko modu berri gisa. Ez dugu ahaztu behar kudeaketan aztertzeke dugun gaitasuna, zorrozatasuna eta eraginkortasuna, erakunde gisa dugun sinesgarritasuna eta fidagarritasuna indartuko duen nortasun ikur izan behar baitute.

Legealdiaren gainerako jarduerak gidalerro batzuk dira, COVID gaixotasunetik eratorritako premiei erantzuten eta Plan Estrategikoa ahalik eta gehien betetzen lagundu behar digutenak, kontuan hartuta osasun, ekonomia eta gizarte pandemiaren bilakaera aldakorra, eta gure erakundeak dituen baldintza ekonomiko eta finantzario konplexuak; horietako batzuk ez dira epe laburrean konponduko.

Gidalerro hauek baliagarriak izan behar dute Plan Estrategikoan jasotako helburuak, jarduketak lorroak eta proiektuak **aldian behin hausnartu, berrikusi eta egokitzeko**, eta urteko foru aurrekontua egiteko (laster hasiko da 2021eko aurrekontua egiteko prozesua), **Gobernu Itunaren Koordinazio Organoarekin**, berrikuspen eta egokitzapen prozesu horren bermatzaile eta azken koordinatzaile den aldetik.

Pandemiaren hasieratik departamentuek lehentasun berriak definitzeko egindako ariketa nabarmenaren zati txiki baten erakusgarri, [eranskinean](#) jaso da foru diputatuek, beren departamentuetako taldeen eskutik, azken asteetan egindako goi-mailako gogoeta eta lehentasunen laburpena.

COVID-19aren krisiak 2020ko aurrekontua doitzera eragin du. **Hausnarketa eta erabakiak hartzea errazte aldera**, zifra interesgarri nagusiak aurkezten dira: 2020ko aurrekontu onartua eta kapitulua doitzua, legealdiaren gainerako zatirako hartutako konpromisoak eta aurreikusitako inbertsio nagusiak (atariko zifrak).

GFAko 2020ko aurrekontua departamentuaren arabera (onartua eta doitzua)

	Diputatu Nagusia		Ekonomia Sustapena, Turismoa eta Landa Ingurunea		Kultura, Lankidetzeta, Gazteria eta Kirola		Gobernantza		Proiektu Estrategikoak		Mugikortasuna eta Lurralde Antolaketa		Ogasuna eta Finantzak		Bide Azpiegiturak		Gizarte Politikak		Ingurumena eta Obra Hidraulikoak		KAPITULUA GUZTIRA	
	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa	Onartuta	Murrizketa
I. kapitua Pertsonalaren gastuak	4.345.296	-	13.443.861	-	9.189.705	-	29.046.911	-	482.145	-	5.334.091	-	37.241.314	-	8.257.196	-	15.716.536	-	3.907.903	-	126.964.958	-
II. Kapitua Gastu arruntak Ondasunak eta zerbitzuak	7.757.768	2.523.415	-	-	13.132.003	559.586	16.501.513	667.957	726.800	301.815	7.666.367	1.156.113	4.657.683	5.190	5.441.667	-12.108			5.576.423	418.611	61.460.224	5.620.579
IV. kapitua Transferentziak eta dirulaguntzak Gastu arruntak	9.551.049	1.612.957	-	-	24.712.534	1.644.762	3.994.800	705.200	4.355.115	828.750	38.755.574	212.406	11.000	2.750	69.963.877	18.465.956			8.722.023	120.000	160.065.972	23.592.781
VI. kapitua Kapital transferentziak eta dirulaguntzak	560.742	127.992	-	-	7.533.600	4.350.800	4.433.652	1.282.591	3.033.148	480.921	16.516.550	7.021.005	11.646.042	2.250.000	5.920.298			7.976.554	4.179.522	51.700.288	19.692.831	
VII. kapitua VII Aktibo finantzarioak	820.974	284.674	-	-	6.034.000	1.250.000	3.831.085	497.161	591.226	269.950	1.173.895	361.000						772.272	50.000	19.143.750	2.712.785	
GUZTIRA Departamentua	23.035.829	4.549.038	75.307.376		60.601.842	7.805.148	59.307.961	3.152.909	9.188.434	1.881.436	69.446.477	8.750.524	50.176.456	2.257.940	89.583.037	18.453.848	401.380.827		26.955.175	4.768.133		51.618.976

Aurrekontu konpromisoak

	2021	2022	2023	2024
Aurrekontu konpromisoak	117.009.856	59.546.011	31.421.819	1.267.328

Aurreikusitako inbertsioak - Behin-behineko zifrak, berrikusteko prozesuan

	Proiektu Estrategikoak					Zenbatetsi akoa guztira
	2020 jatorrizkoa	2020 doitzua	2021*	2022*	2023*	
Mubil	2.528.148	3.290.000	14.825.000 ¹	175.000	6.000.000	24.290.000
Adinberri + Biziberritzea*	5.883.000	1.597.087	12.900.401	18.048.292	20.446.448	55.000.000 inguru
Naturklima	1.582.000	20.000	4.693.100	3.131.100	1.400.000	9.514.200
Koldo Mitxelena	2.002.200	350.000	2.500.000	3.000.000	1.000.000	6.850.000

*Departamentuek berrikusitako aurrekontuak
¹ Eskuzatzetan eraikina eraikitzea barne (14,2M €), 2021etik 2023ra bitartean ordainduko litzatekeena.

Beste inbertsio batzuk

	2020 jatorrizkoa	2020 doitzua	2021	2022	2023	2024	Zenbatetsi akoa guztira
Tunelak (Bide Azpiegiturak -IV)	11.500.000	299.411	11.800.000	12.500.000	12.500.000		37.099.411
URA (Ingurumena)	750.000	100.000	4.000.000	4.000.000	2.450.000		10.550.000
Urretxu-Azkoitia (IV)	-	-	8.302.021	2.102.022			10.404.043
Hitzarmena Kontsurtzioa (Ingurumena)	1.400.000	900.000	3.000.000	3.000.000	2.000.000		8.900.000
27 Poligonoa (IV)	4.452.784	-	4.060.558				4.060.558
Marrutxipi (IV)	-	-	6.300.000	2.100.000			8.400.000
Ticketing Sistema (Mugikortasuna)	2.275.000	50.000	1.435.000				1.485.000
Banda zabala	500.000	500.000	1.000.000	1.800.000	1.400.000	1.200.000	5.900.000
Integrazio teknologikoa HAZI	250.000	250.000	1.250.000	1.250.000	1.250.000		4.000.000
Debako zubia (Kultura)	2.455.000	400.000	1.245.000				1.645.000
Ustiapenak modernizatzea	375.000	375.000	1.700.000	525.000			2.600.000
Baserri bideak	750.000	750.000	750.000				1.500.000
Beste inbertsio batzuk	Egiteke	6.018.119	5.030.000	2.870.000			13.918.119

5. Eranskinak

5.1. Ekonomia eta finantza baldintzatzaileak

Gipuzkoako Foru Aldundiaren agenda estrategikoa berrikustean kontuan hartu beharko dira **ekonomia eta finantza baldintzatzaileak** legealdiaren gainerako zatietarako:

GASTUAK:

GFaren aurrekontua (ikus A eranskinean GFaren gastu aurrekontuaren 2000-2020 aldiko bilakaera historikoaren grafikoa):

- 2021erako eta hurrengo urteetarako jada hartutako aurrekontu konpromisoak 200 milioitik gorakoak dira.
- Foru aurrekontua % 74 handitu zen 2000-2019 aldirian, 473 milioi eurotik 821 milioi eurora (urteko % 3ko hazkunde tasa). Azken lau urteetan, aurrekontua % 5,4ko urteko tasara igo zen, 2015eko 665 milioi eurotik 2019ko 821 milioi eurora.
- "Kudeaketa aurrekontu" gisa erabilgarri dauden baliabideak (ez dira sartzen egiturako gastu finakoak) % 0,10 (CAGR) hazi dira, eta gizarte politikako beharrek, berriz, % 2,75 urtean. Joera hori luzatzen bada, 2030ean gizarte politikako arloak foru aurrekontuaren % 63 baino gehiago hartuko luke, eta horrek erakundeen eskumenak erabat garatzea zailduko luke.

SARRERAK:

- **Diru bilketa:** gaur egun, Gipuzkoak 2021ean izango duen diru bilketa 2020koaren antzekoa izango litzateke. Egoeraren araberako eskasia denboran luzatzeko arriskua daukagu.
- **Aurrezkia eta zorpetzea:** zorpetze berria lortzeko baldintzak malgutzeko zain daude 2020. urtearen hasieran zegoen soberakina aurtengo aurrekontua doitzeko erabili da.
- **Proiektuak finantzatzeko eredu alternatiboak:** lankidetzak publiko-publikoan eta publiko-pribatuan oinarritutako proiektuak finantzatzeko eredu alternatiboak erabiltzeko buruzko erabakiaren zain gaude, kontrol publikoa mantenduta.
- **Eusko Jaurlaritza:** zehaztu gabe dago Gipuzkoak nola parte hartuko duen susperraldirako egungo programetan (adibidez, duela gutxi enplegua sustatzeko iragarkia, 150M); eta hurrengo legegaldiko erakunde arteko plan eta programa berriek Gipuzkoan izango duten eragina.
- **Estatuko funtsak:** honako hauek eskuratzeko aukera:

- o **Autonomia Erkidegoak** (16.000M) batez ere osasun, hezkuntza eta mugikortasunera bideratuak. Guztira 9.000 milioi bideratuko dira osasun inbertsioaren hazkundera estaltzeko, 2.000 milioi hezkuntzarako eta 5.000 diru sarreraren beharadarako. Horietatik 800 euro garraio funts berri baterako izango dira, eta enpresa publikoek metroan, aldiriko trenetan eta hiriarteko autobusetan izandako fakturazio jaitziera konpentsatuko du.
- o **Sektorea suspertzeko planak**, hala nola sektore automotorean iragarritakoa (3.750M euro).

Puntu honetan, krisiak Estatuko kontu publikoetan izan duen eragin ekonomiko eta finantzarioa aipatu behar da; izan ere, hamarkada askotan ezagutzen ez zen une larria bizi dute (ziur aski Gerra Zibiletik, Espainiako Bankuko gobernadoreak gogorarazi zuen bezala). AIReFen (Erantzukizun Fiskaleko Agintaritza Independentea) maiatzaren 6ko txostenaren arabera, "2030ean 2021eko zor mailari eusteko, hurrengo hamarkadan baterakuntza fiskala egin beharko litzateke, joan den hamarkadan egindakoaren antzekoa, eta 2030ean aurrekontu oreka lortu. Horrez gain, ia beste hamarkada bateko aurrekontu orekari eutsi beharko litzaioke, krisi honen ondorioak guztiz asimilatu ahal izateko eta **2038. urtean BPGaren % 95eko ratoria itzultzeko**".

- **Europako funtsak:**
 - o **Next Generation EU berreskuratzeko tresna**, 750.000M ditu esleituta 2021-2024 aldirako, eta hainbat tresna mobilizatzen ditu. Besteak beste (ez da zerrenda zehatza):
 - Erreforma programa nazionaletan oinarritutako erresilientzia eta berreskuratzeko mekanismoa: 560.000 milioi euroetatik, Estatuari 61.000M dagozkio transferentzietan (ez du itzuli beharrik izango) eta 55.000M inguru mailegutan, Europako Batzordearen proposamenaren arabera. Europako seihilekoaren helburuen arabera zehaztutako erreformak eta proiektuak aurkeztu beharko dituzte herrialdeek, eta, bereziki, trantsizio

ekologikoa eta digitala, eta ekonomia nazionalen erresilientzia. Europako Batzordearekin adostuko da proiektu horiek onartzea eta ezartzea.

- Susperraldirako baliagarriak izango diren beste tresna batzuk, hala nola Europako Banku Zentralaren erosketak (750.000M zabalgarriak), MEDEren lerro berria (240.000M), ERTEak ordaintzeko SURE programa (100.000M), eta enpresei laguntzeko Europako Inbertsio Bankuaren funtsak (200.000M).
- EBren **urte anitzeko aurrekontu berriaren** (2021-2027) negoziazio irekia, 1,1 bilioi eurokoa ohiko partidetan (kohesioa, nekazaritza, etab.), baina lehentasun berriekin, hala nola Ekintza Klimatikoa, funts guztien % 25a jasoko duena aurreikuspenen arabera.
- **Itun Berdearen Inbertsio Plan** berria (inbertsioetarako bilioi bat euro gutxienez) eta **Trantsizio Justurako Mekanismo** berria (adibidez, funts espezifiko bat eta Europako Inbertsio Erakundearen maileguak barne), gutxienez 100.000M euro mobilizatzen lagunduko duena (2021-2027 aldia).
- Beste **baldintzatzaile** batzuk politika mailan (euskar hauteskunderen emaitza), maila judizialean (bidesariei buruzko epaia), etab.

5.2. Aurreikuspen ekonomikoak

Jarraian aurkezten diren egoera eta aurreikuspen ekonomikoak baldintzatuta daude, alde batetik, **birusaren hedapenaren ibilbide epidemiologikoari buruzko ziurgabetasunagatik** eta, bestetik, planteatutako osasun publikoko eta sanitarioko neurriek (testatua, berrogeialdia, immunitatea, txertoa ...) **datozen 18-24 hilabeteetan** izango duten eraginkortasunagatik.

Elkarri lotutako aldagai anitz horiei buruzko ziurtasun gutxi dagoenez, **egoera ekonomiko desberdinak planteatu behar dira, ezkorrak neurri handiagoan edo txikiagoan, 2020ko atzeraldiaren sakontasunari eta hurrengo urteetako susperraldiaren abiadurari dagokienez.**

2020ko ekainean, munduko herrialdea edozein izanik ere, erakunde ofizialek proiektatutako azken agertokiek **beherantz berrikusi** dituzte aurreko aurreikuspenak. **Eurogunean aurreikusitako atzeraldia globala baino nabarmenagoa** da, neurri batean pandemiak lurraldean eragin handiagoa izan duelako. Aurreikuspenen arabera, BPGak % 4 eta % 13 bitarteko beherakada izango du 2020an, iturriaren arabera.

Estatu mailan, proiektatutako agertokiek aurreikusten dutenez, BPGa % 8 eta % 15 artean jaitsiko da 2020an, eta **susperraldia krisiaren aurreko mailetara iritsiko da 2022tik aurrera**. Zehazki, OCDEren arabera, Espainia izango litzateke G20an gehien kaltetutako ekonomia birusaren agerraldi berri bat gertatuz gero (egoera ezkorra).

Euskadin, Eusko Jaurlaritzak beheranzko aurreikuspenak egin ditu alarma egoeraren behin betiko iraupena ezagutu ondoren, eta **BPGren beherakada % 9 ingurukoa izango dela 2020an** kalkulatu du, eta % 7 baino gutxiagoko hazkundera 2021ean; horrek susperraldia atzeratuko du 2022ra arte.

Aurreikuspen ekonomikoak – BPGren bilakaera

	Iturria	2019ko benetakoko BPG	2020ko aurreikuspena			2021eko aurreikuspena			2022eko aurreikuspena			Argitalpen data
			Aurreik. ezkorra	Tarteko aurreik.	Aurreik. baikorra	Aurreik. ezkorra	Tarteko aurreik.	Aurreik. baikorra	Aurreik. ezkorra	Tarteko aurreik.	Aurreik. baikorra	
MUNDUA	Munduko Bankua	2,4	-7,8	-5,2	-3,7	1,3	4,2	5,6	-	-	-	2020/06
	NDF	2,9	-	-4,9	-	-	5,4	-	-	-	-	2020/06
	Europako Batz.	2,9	-	-3,5	-	-	5,2	-	-	-	-	2020/05
	OCDE	2,0	-7,8	-	-6,1	2,9	-	5,4	-	-	-	2020/06
EUROGUNEAN	EBZ - Eurosistema	1,2	-12,6	-8,7	-5,9	3,3	5,2	6,8	3,8	3,3	2,2	2020/06
	Europako Batz.	1,3	-	-8,7	-	-	6,1	-	-	-	-	2020/07
	Eurobarometroa	1,2	-	-7,6	-	-	4,7	-	-	1,6	-	2020/04/05
	OCDE	1,2	-11,5	-	-9,1	3,5	-	6,5	-	-	-	2020/06
	NDF	1,2	-	-10,2	-	-	6,0	-	-	-	-	2020/06
	SPF ¹	1,2	-	-5,5	-	-	4,3	-	-	1,7	-	2020/04
	Consensus Economics	1,2	-	-7,9	-	-	6,2	-	-	1,8	-	2020/04/05
	Analistak ²			-4,3			3,5					2020/04
ESPAINIA	Espainiako Bankua	2,0	-15,1	-11,6	-9,0	6,9	9,1	7,7	4,0	2,1	2,4	2020/06
	Europako Batz.	2,0	-	-10,9	-	-	7,1	-	-	-	-	2020/07
	OCDE	2,0	-14,4	-	-11,1	5,0	-	7,5	-	-	-	2020/06
	NDF	2,0	-	-12,8	-	-	6,3	-	-	-	-	2020/06
EUSKADI	Eusko Jaurlaritza	2,2	-	-8,7	-	-	6,7	-	-	-	-	2020/06
	BBVA Research	1,6	-	-7,3	-	-	5,8	-	-	-	-	2020/05
	Laboral Kutxa		-	-8,9	-	-	7,0	-	-	-	-	2020/07

¹SPF: Survey of Professional Forecasters

²Fitch Solutions, ABN Amro, JP Morgan Chase, Standard Chartered, UBS, Morgan Stanley, DZ Bank, Natixis, HSBC Holding

5.3. Inpaktua eta aurreikuspen sektorialak Gipuzkoan

Inpaktu orokorrez gain, pandemiaren ondorioz, **Gipuzkoako ekonomia osatzen duten sektoreetan ikusten edo aurreikusten diren aldaketak ere kontuan hartu behar ditugu arlo ekonomikoan.**

Sektorea	Bilakaera historikoa		Aurretiko egoera (2018)		Egoera pandemiaren zehar					Epe labur eta ertainerako aurreikuspenak			
	Aldaketa BEG ¹ 1997-2017	Aldaketa BEG 2007-2017	Ekonomian duen pisua (BEG)	Enplegua guztiko enpleguaren gainean	IPI Urtearteko gehikuntza (2020/04)	Salmentak Urtearteko gehikuntza (2020/04)	ERTE		Langabezia tasa Urtearteko gehikuntza (2020/05)	EAEko BPG		Gipuzkoan aurreikus daitezkeen eraginak	
							Gipuzkoako ERTEen gaineko %	Sektoreko enpresen gaineko %		2020	2021		
Zerbitzuak	% 144,3	% 29,0	% 48,9	% 46,8	-	% -28,1	% 85,5	% 51,7	% +32,4	% -9,0	% +6,9	Lurralde historikoko enpresen % 40,5ak uste du plantilla murriztuko duela	
Merkazaritza, Garraioa eta Ostalaritza -MGO	M: % 134,7, G: % 138,7, O: % 210,7	M: 687,22 G: % 24,8, O: % 56,1%	% 20,5	% 26,3	Eragin oso negatiboa: Jarduera nulua edo murriztua ERTE masiboak. Kopuru mugatuak eta neurri zorrotzak «sine die»							Oso negatiboa: itxierak eta ERE masiboak ERTEen ondoren. Errentagarritasunik eza NNen, zorrak, ohitura berriak, online erosketak (% 20 haziko da), turismoaren beherkada...	
Informazioa eta komunikazioak	Telekomu.: % 114,6 Inform.: % 154,6	Telekomu.: % 14,7 Inform.: % 22,1	% 2,0	% 1,7	Inpaktu oso positiboa: Jardueraren gorakada							Positiboa: hazteko aukerak digitalizazio masiboari lotuta, eta 4.0 industria, telelana, online merkataritza, etxeko aisialdia, etab.	
Finantza jarduerak eta aseguruak	% 36,8	% -8,5	% 3,8	% 1,7	Inpaktu positiboa: jardueraren gorakada finantza eta eragiketengatik, osasun aseguruengatik...							Neutroak: banku sektorearen eraldaketa (Digitalerantz eta automatizazioerantz) Sukurtsal eta kutxazainak ixten jarraitzen dute (¿diru fisikoa?) Aseguraren gorakada (osasuna, etxebizitza, bizitza...)	
Jarduera higiezinak	% 186,6	% 37,8	% 11,4	% 0,5	Eragin negatiboa?: Salerosketen murrizketa nabarmena. Alokairua % 30 hazi da. Bilaketek gora egin dute (metro gehiagoren beharra)							Zalantza: oraindik eraldatu gabeko sektorea (Digitalerantz eta automatizazioerantz) Jardueraren eta prezioen jaitsera (pobretze soziala, bigarren eskuko etxebizitzaren salerosketaren beherkada: % 29; berriak: % 15). Lokal huts gehiago. Ohitura berrien inpaktua (denbora gehiago etxean?)	
Lanbide jarduerak	Kontsulta: % 201, I+G: % 165, beste batzuk: % 154,5	Kontsulta: % 38,6, I+G: % 23,8, beste batzuk: % 19,8	% 7,1	% 12,0	Inpaktu ezberdina: azpisektorearen arabera eta bezero motaren arabera. Aholkularitza bulegoak: ERTEen kudeaketa Urrutiko lana							Neutroak: oraindik eraldatu gabeko sektorea (digitalerantz eta automatizazioerantz) Egoaren arabera jardueraren handia, aholkularitza behar izateagatik (lan, zerga, finantza, kudeaketa...)	
Beste batzuk ²			% 4,0	% 4,6									
Industria eta energia	% 78	% -8	% 27,7	% 23,8	-35,3%	% -36,3	% 10,3	% 37,1	% +30,6	% -7,8	% +6,4	Lurralde Historikoko enpresen % 40,5ak uste du plantilla murriztuko duela	
MANUFATURA INDUSTRIA			% 25,0	% 22,9	% -37,5	Eragin negatiboa: Jarduera baxua alderdi hauen eraginez: murrizketak, eskariaren beherkada, balio-kate globalen haustura eta hornidura arazoak.			Negatiboa: Bezeroak diren sektoreen eskariaren beherkada aurreikus daiteke (automobilgintza, aeronautika). ERE espedienteen, itxieren eta salerosketen eragiten aurreikuspena.				
Metalurgia eta produktu metalikoak	% 57	% -31	% 7,7	-	% -43,0	Inpaktu negatiboa: Jarduera baxua NBEak eskuratzeko arazoak, isurketak (Zaldibar), Txinako altxararen sarrera...			Negatiboa: Bezeroak diren sektoreen eskariaren beherkada aurreikus daiteke (automobilgintza, aeronautika). Gainbehera datozen azpisektoreen egiturako arazoak (metalaren produktzioa). ERE espedienteen, likidazioen, itxieren, integrazioen, birmoldaketaren eta abarren aurreikuspena.				
Makinak eta ekipamendua	% 135	% 27	% 5,5	-	% -29,9	Inpaktu negatiboa: produktzioaren jaitsera eta ekintza komertziala gauzatzeko zailtasuna (eskaerak % 35 jaitsi dira urtarilaren eta maiatzaren artean, AFM).			Negatiboa: demandaren jaitsera aurreikus daiteke bezeroen jardura jaitsi egin delako (AFM, fakturazioaren % 20ko jaitsera eta % 40koa bezeroak erakartzeari dagokionez)				
Garraioa gaiak	% 173	% 19	% 3,1	-	% -61,5	Inpaktu negatiboa: Jasuera oso baxua mugikortasunean ezarritako murrizketak direla eta.			Oso negatiboa, baina ezberdina. Suspertze oso motela automobilgintzan (elektifikazioari eta mugikortasun-eredu berriei buruzko ziurgabetasuna) eta aeronautikan. Beherakada tren sektoreko demandan eta diru-sarreretan, baina administrazio publikoak aurreikusitako inbertsioekin.				
Zura, papera, kautxua, plastikoak eta metalezkoak ez diren beste batzuk	Zura, papera: % 55 Kautxua eta plastikoak: % 37	Zura, papera: % -16 Kautxua eta plastikoak: % -18	% 3,4	-	Inpaktu desberdina: azpisektorearen arabera. Zuraren eta kautxuaren demandaren beherkada, eraikitzearen eta erreformen mende. Paperaren eta zelulosaren ekoizpena handitzea, oinarritako ondasunen hornikuntzarik eza saihesteko. Aukera plastiko aloren (higienea)			Desberdina: Positiboa paper eta zelulosa ekoizpenean. Zalantza: plastikoen kasuan: positiboa, osasun materiallean eta mota guztiakotako produktuen ontziratze/paketatzeko aukerengatik normaltasun berria; negatiboa ingurumenaren ikuspegitik. Zalantza: zuraren edo kautxuaren kasuan.					
Beste batzuk ³			% 5,3	-									
Energia	% 103	% 6	% 2,7	% 0,9	Eragin global negatiboa, nahiz eta etxeko eskariak gora egin, industriaren jardura txikiaren ondorioz.							Desberdina: azpisektorearen arabera (% 6ko beherkada zenbatesia 2020rako). Kaltetutako erregai fosilak. Energia berriztagarriak bakarrik hazten dira; beraz, trantsizio energetikoari begiratu behar zaio krisitik ateratzeko? Pixkanaka suspertzeko aurreikuspena, baina aurreikusitako edo abian dauden inbertsioen jarraitutasunari buruzko ziurgabetasuna.	
Eraikuntza	% 108,6	% -30,7	% 6,2	% 5,4	-	% -33,7	% 3,9	% 23,0	% +18,8	% -5,4	% +4,6	Lurralde Historikoko enpresen % 57ak uste du plantilla murriztuko duela	
					Inpaktu desberdina: azpisektorearen arabera. Jarduera txikia eraikuntzak (% 15etik gorako beherkada), murrizketa gutxiago ingeniariaritzaz zibilean							Negatiboa: Beherakada aurreikus daiteke eraikitzearen (batez ere etxebizitzak) eta birgaitzeari dagokionez. Obra publikoen bilakaera zalantzan dago, diru-bilketan izandako beherkadagatik	
Nekazaritza, abeltzaintza eta arrantza			% 0,6	% 1,4	-	-	% 0,3	% 10,7	% +18,2	% -3,8	% +8,4	Neutroak: Sektorea eraldatzea kontsumitzailearen ohiturak aldatzeagatik (aurrezia, online erosketak eta hurbiltasunaren eta tokiko produktuen aldeko apustua). Jarduera handitzea HORECA sektorean, baina covid aurreko mailatik urrun, eskaria jaitsi delako eta ohiturak aldatu direlako.	
Administrazio publikoak, hezkuntza eta osasuna	Administrazio publikoak: % 109 Hezkuntza: % 176,6 Osasuna % 144,1	Administrazio publikoak: % 20,3 Hezkuntza: % 39,5 Osasuna % 33,6	% 16,6	% 22,6	Administrazio publikoak: telelana (adibidea, langileen % 50 GFAn) berehalako egokitzapenarekin Hezkuntza: nahitaezko aldaketa online eredura, oso jarduera desberdinarekin. Osasuna: asistentzia-sektorearen eta material sanitarioa fabrikatzen duten enpresa berrien saturazioa							Administrazio publikoak: diru-bilketa murriztea eta baliabideen eskasia. Eraldatu beharreko sektorea Hezkuntza: Etorkizunari buruzko ziurgabetasuna eta eredu normaltasun berrira egokitzea. Osasuna: sistema sendotzea "COVID - ez COVID" iraupen mugagabeko aldiaren kudeaketa	

¹ Balio Erantsi Gordinak sektore, herrialde edo eskualde batek sortutako balio osoa neurtzen du. BEGA tarte ko kontsumoak kenduta sortutako balioa da, eta BPG, berriz, guztizko balioa. BPG=BEG+zeharkako zerga garbiak

² Jolas eta kultura jarduerak, etxeko jarduerak, beste zerbitzu batzuk

³ Produktu farmazeutikoen fabrikazioa, kokegintza eta finaketa, ehungintza, elikagaien industria, edariak eta tabakoa, etab.

5.4. Departamentuek identifikatutako aldaketak, agerikoak eta aurreikus daitezkeenak

Gipuzkoako agertoki berriaren ezaugarri nagusien eta haren inplikazioen laburpena osatuz, jarraian, foru **departamentu bakoitzak**, COVID-19aren testuinguruaren ondorioz, **bere eskumen eremuan identifikatutako aldaketa garrantzitsuenak** aurkezten dira, agerikoak eta aurreikus daitezkeenak.

Ahalegin bat da, Gipuzkoako errealertera joera nagusiak egokitzeko edo deskodetzeko, eta datozen urteetan gure politika publikoak eztabaidatzen eta egokitzen lagunduko diguten aldaketak antzemateko:

Departamentua – Diputatu Nagusia		
Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketa esparruan	
	Errealia	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Etorkizuna Eraikiz • Estrategia eta azterketak • Plan Estrategikoa • Komunikazioa • Bizikidetzeta eta giza eskubideak • Euskararen normalizazioa eta erabilera lantzeko politikak, gizartean nahiz foru administrazioan. • Berdintasun politikak • Nortasun korporatiboa, harreman instituzionalak eta protokoloa 	<ul style="list-style-type: none"> • Aurrekontua arlo guztietan doitzeta (gutxi gorabehera % 25eko murrizketa), batez ere apustuen eta jardueren intentsitatean, metodologian edo orientazioan • Ekitaldian zehar sortutako ekimen berriei ekiteko ezintasuna, baliabide gutxi daudelako • Retraso en el ritmo general de la institución (nuevos contratos, convocatorias...) • Berrestea Gipuzkoako Foru Aldundiaren apustuak Etorkizuna Eraikiz programaren esparruan, etorkizuneko proiektu gisa • Zailtasunak euskal kulturari lotuta sektorearentzat, jarduera eten delako • Desberdintasunen ebidentzia handiagoa: kontziliazioa, migrazioa, ondorioak euskararen erabilera aurrez aurreko hezkuntzak dituen arazoengatik, etab. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zeharkakotasuna eta lankidetzazko gobernantza areagotzea eta indartzea • Arrakalak zabaltzeko arriskua: emakumeen eta gizonen artean, euskararen erabilera, etab.

Ekonomia Sustapeneko, Turismoko eta Landa Ingurunekeo Departamentua

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketa esparruan	
	Errealia	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomiaren sustapena eta garapena • Berrikuntza eta internazionalizazioa • Turismoa • Nekazaritza eta Landa Garapena • Abeltzaintza, mendiak eta natura ingurunea • Baso baliabideak antolatzea eta hobetzea. • Natura zaintzea • Ehiza eta arrain aberastasunaren aprobetxamendua babestea, kontserbatzea eta sustatzea • Lurralde oreka • Nekazaritzaren, landa garapenaren, natura ingurunearen eta lurralde orekaren arloko koordinazioa 	<ul style="list-style-type: none"> • Lurralde Historikoko ekonomiaren geldialdi orokorra (konfinamenduak eragindako "koma induzitua") • Inpaktu negatibo garrantzitsua baina desberdina zerbitzu sektoreetan; negatiboa, nolana ere, industrian. Txikiagoa eraikuntza arloan. Desberdina nekazaritzako elikagaien katean "kate-mailaren" arabera (negatiboa lehen sektorean eta oso negatiboa HORECAN). • Mugikortasunari lotutako murrizketak: geldialdia nazioarteko jardueretan, turismoan, etab. • Langabezia (gaur arte 9.000 enplegu inguru galdu dira) • ERTEak: enpresen erdia eta 3 soldatapekoetatik 1 (63.000). Intzidentzia handiagoa ETEetan. Sektore guztiak, baina, bereziki, zerbitzuak eta industria (Lurralde Historikoko ekonomiaren % >75) • Enpresak ixtea • Zientziaren eta teknologiaren protagonismoa handitzea pandemia garaian • Lurralde Historikoko enpresen eta ZT eragileen jarrera ekintzailea eta berritzailea pandemia garaian (produktu berriak eta garapen berriak osasun sektorean/COVID-19aren aurkako borroka) 	<ul style="list-style-type: none"> • ERE espedienteen, konkurtsoan, itxieren eta abarren zaparrada izan daiteke ERTEak amaitu ondoren • Langabeziaren igoera. Bereziki kaltetutako kolektiboak: emakumeen eta gazteen langabezia (txikizkako merkataritzaren krisia, ostalaritzan, etab.) • Enpresen aurreikuspen negatiboak: industria enpresen % 30ak uste du plantilla doitu beharko duela, % 40k zerbitzukoan eta ia % 60k eraikuntzan. • Lurralde desorekaren arriskuak • Sektore turistikoaren beherakada • Enpresen lehentasunen aldaketa: negozio estrategiak birdefinitzea, barne-ekintzaitza eta enpresa jardueren dibertsifikazioa, digitalizazioan aurrera egitea, telelana bultzatzea, etab.

Kultura, Lankidetzeta, Gazteria eta Kirol Departamentua

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketara esparruan	
	Erreala	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Liburutegi zerbitzua, kulturaren sustapena eta hedapena. • Ondare hartistikoa, artxiboak eta museoak • Ikusizko arteak • Lurraldearen kultur esparruko elkarte eta erakundeekiko harremanak. • Lankidetzeta • Gazteria eta garapen komunitarioa Egoitzak eta gazte aterpeak • Kirola • Kirol ekipamenduaren sustapena eta arrazionalizazioa • Lurraldeko kirol federazioak eta elkarteak 	<p>Jardueraren murrizketa orokorrak, aldi baterako edo «sine die» (kirol, kultura eta hezkuntza zentrozen aforoak, etab.)</p> <p>Haurrak eta gazteak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eragina gazteen ingurunean eta bizi-garapenean (sozializazio-elementu nagusiak ixtea) • Inpaktu ezberdina Batzuen eta besteen arteko arrapala handitzea (urrutiko online prestakuntzarako sarbidea eta eskola-eremuan jasotzen diren oinarriko zerbitzuak, ikastetxeetan babestu ohi diren arriskuen eraginpean egotea, etab.) • Osasun baldintza berriak hezkuntza aisialdiko jardueretan <p>Lankidetzeta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eragin handiagoa pertsona kalteberenetan. • Herrialdeen arteko arrakala eta herrialdeen barruko arrakala handitzea • Beste zuzendaritza batzuen eskuragarritasun txikiagoa lankidetzeta-proiektuetan inplikatzeko 	<p>Haurrak eta gazteak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etorkezunari buruzko ziurgabetasun handiagoa eremu pertsonalean eta lan eremuan (lan merkatu prekarioa eta behin-behinekotasun handikoa) • Administrazio publikoetako hezkuntza aisialdiaren sektorearekiko mendekotasun handia dago, eta horrek ziurgabetasuna sortzen du diru-sarreraren murrizketa dela eta. <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturari lotutako enplegua eta enpresak gal daitezke. Lurralde Historikoko BPGan pisu txikia duen jarduera, baina kualitatiboki garrantzi handia duena, eta baita ere transmititzen diren balioetan <p>Kirola</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lurralde Historikoko kirol ekosistema ahultzea (beldurra, enplegua edo erosteko gaitasuna galtzea, etab.), jokabide sedentarioak eragin ditzaketanak)

Gobernantza Departamentua

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketara esparruan	
	Erreala	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Diputatuen Kontseiluaren Idazkaritza. • Gipuzkoako Foru Aldundiaren, Batzar Nagusien eta Arartekoaren arteko harremanak eta komunikazioak koordinatzea • Legezketasunaren barne kontrola, aholkularitza juridiko orokorra, eta Gipuzkoako Foru Aldundia eta haren organoak epaiketetan ordezkatzea eta defendatzea • GFAk toki administrazioari lotutako eremu hauetan dituen eskumenak: udalen eta udalez gaindiko lurralde mugapenak, Gipuzkoako Toki Erakundearen Foru Errolda, gaikuntza nazionala duten toki administrazio funtzionarioak eta aholkularitza. • Departamentuen arteko koordinazioa, araugintza egutegia egiteko • GFARI dagozkionak, Lurralde Historikoko Batzar Nagusietarako hauteskundeetarako deialdia egiten duen administrazio gisa. • Foru sektore publikoaren jardueren eta ondasun eta interesen erregistroak • Gipuzkoako Aldizkari Ofiziala • Funtzio publikoa • Kontratazio publikoa • Gobernu ona eta zuzentasun instituzionala • Administrazioa berritzeko eta aldatzeko politikak • Administrazio elektronikoa eta digitala. • Antolakuntza eta informazio sistemak • Zerbitzu orokorrak • Parke mugikorra • Foru Imprimategia eta Argitalpen Jarduera • Koordinazioa gardentasun arloan • Herritarren parte-hartzea • Prebentzioa, Su Itzalketa eta Salbamendua 	<ul style="list-style-type: none"> • GFAk krisiaren kudeaketari buruz herritarrek duten pertzepzio positiboa • Jauzia telelanean (Covid aurreko telelana ± 60 pertsona; Covid garaian, plantillaren erdia baino gehiago) • IZFERen funtzionamendu nabarmena • Jauzia herritarrei modu digitalean zuzendutako zerbitzuetan • Lankidetzeta gehiago departamentuen artean • Sektore publikoak duen garrantziaren irudi kolektiboa <p>Araubide Juridikoko eta Pertsonen Kudeaketako Zuzendaritza</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiektuak aurrera eramanez daitezke aurrekontu oso handia eskatzen ez dutelako. Murrizketa gertatuko litzateke proiektu jakin batzuen aholkularitzarako egin nahi ziren kontratazioetan. 	<ul style="list-style-type: none"> • I. kapituluko murrizketa dela-eta plantilla murrizten bada, inpaktua handia eta negatiboa izango da, eta arazoak izan ditzake lanak egiteko, baita eguneroko lanak egiteko ere • Telelana gehitzea • Digitalizazioan aurrera egiten jarraitzea, bai etxean (paper gutxiago, etab.), bai herritarrei begira • Politika gehiago dirurik gabe

Proiektu Estrategikoetako Departamentua

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketara esparruan	
	Erreala	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Etorkizuna Eraikiz programaren proiektu estrategikoak kudeatzea. • Elkar-EKIN programaren kudeaketa integrala. • Erreferentzia zentro hauen arreta, laguntza eta koordinazioa: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ziur Fundazioa ○ Adinberri Fundazioa». ○ Mubil Fundazioa ○ 2deo ○ Labe • Gipuzkoarako izaera estrategikoko proiektu sozial eta ekonomiko berriak aztertzea. 	<p>Elkar-Ekin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Langabeziaren igoera. • Kolektibo kalteberak ugaritzea • Enplegarritasun estrategia integralaren zeharkakotasunaren garrantzi handiagoa <p>Ziur Fundazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Telelana (digitalizazioaren garrantzia) • Zibererasoak gehitzea <p>Adinberri Fundazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiektuaren garrantzi handiagoa, Covid gaitzaren arabera • Eremu sozialaren eta sanitarioaren arteko arrakala nabarmena <p>Mubil Fundazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Azelerazioa mugikortasun berrirako eraldaketan <p>2deo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aurrekontu murrizketa <p>LaBe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sukaldaritza, eragin negatibo handiena duen sektoreetako bat • Sektorearen digitalizazio bizkorra 	<p>Elkar-Ekin</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beharrak areagotzea • Kolektibo gehiagori eta ugariagoi zuzendutako ekintzak indartzea <p>Ziur Fundazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lan tresnen eskaera handiagoa • Ziberdelinkuentzia handiagoa; horrek arrisku digitalen kudeaketari buruzko aholkularitza gehituko du <p>Adinberri Fundazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zahartzearen erronkari heltzea <p>Mubil Fundazioa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hainbat eragileren funtsezko inbertsioak • Isuriei eta hiri-mugikortasunari buruzko araudi murriztailea (eraldaketarako palanka) <p>2deo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikus-entzunezko sektorearen prekarizazioa <p>LaBe</p> <ul style="list-style-type: none"> • Berrikuntza aukerak eta negozio berriak sektorearen digitalizazioan

Mugikortasuneko eta Lurralde Antolaketako Departamentua

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketara esparruan	
	Erreala	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Garraioak eta plangintza. • Bizikleta bideen azpiegiturak. • Antolaketa eta lurralde kohesioa • Hirigintza plangintza gainbegiratzea eta sustatzea • Lurraldearen sustapena eta lurzorua kudeaketa • Foru Aldundiaren erabilera administratiboko eraikin propioak eraikitzea eta birgaitzea • Ondarearen kudeaketa teknikoa • Lurralde informazioa 	<ul style="list-style-type: none"> • Aurrekontu murrizketa, Lurraldebusen hiriarteko garraio publikoaren defizitean COVID-19ak eragindako salbuespenezko neurrien gainkostua estaltzeko bermearekin 	<ul style="list-style-type: none"> • Jarduketan epe berriak ezartzea • Udal jarduerak moteltzeko konpromisoari eustea • Garraio publikoaren zerbitzua baldintza egokietan emango dela bermatuko duen konpromisoari eustea. • Foru bidegorriak eraikitzeko betebeharra betetzea, egungo egoera ekonomikoa kontuan hartuta • <i>Ticketing</i> sistema berritzea, bai eta MUGIri lotutako berrikuntza eta garapen teknologikoko beste gai edo neurri batzuk ere.

Ogasun eta Finantza Departamentua

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketa esparruan	
	Erreala	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Zerga administrazioa • Ekonomia Ituna, Estatuarekiko Kupoa, Autonomia Erkidegoaren aldeko ekarpenak, eta Gipuzkoako udalen finantzaketa. • Transferitu beharreko eskumen edo zerbitzuen balorazioa • Europako funtsen kudeaketa • Lurralde Historikoko Aurrekontu Orokorrak egitea, oro har kudeatzea, horien jarraipena egitea eta kontrolatzea • Barne kontrol ekonomikoa eta kontabilitatea. • Diruzaintza, zorpetzea, bermeak, eta finantza entitateekiko harremanak. • Udal entitateen eta udalez gaindikoen tutoretza eta finantza aholkularitza. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eskura dauden baliabideen beherakada kudeatzea • Iruzur fiskalaren eta auzien gehikuntzaren zaintza • Abian dago defizitaren/zorrenaren negoziazioa • Tutela de municipios • Europar funtsak eskuratu ahal izatea. • GFaren aurrekontu kontingentziako planak, eskura dauden baliabideen bilakaera egoera posibleen aurrean • Eredu alternatiboak aztertzea GFako proiektuen finantzaketa egituratzeko • Foru sektore publikoaren kontrol ekonomikoa 	<ul style="list-style-type: none"> • Tentsioa Ekonomia Itunaren inguruan • Giro politikoa gogortzea • Enpresak finantzatzeko premia berriak 6-9 hilabetera begira, ICO eta Elkargi kredituen epea amaitzen denean (balizko neurri fiskal berriak) • GFak erakartzeko moduko intereseko talentua merkatuan eskura egotea (belaunaldi aldaketa)

Bide Azpiegituretako Departamentua.

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketa esparruan	
	Erreala	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Errepide sarea planifikatzea • Lurraldeko errepide sarea eraiki, artatu eta ustiatzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Atzerapena obren inbertsioetan • Negoziazioa bankuekin (Bidegi) • Obretako eta mantentze-lanetako inbertsioa atzeratzea • Giza baliabide gutxiago COVID-19aren eraginagatik, zuzenean edo zeharka 	<ul style="list-style-type: none"> • Zerga-bilketa txikiagoa • Bidesariei buruzko diru bilketa txikiagoa autobideetan (BIDEGI) • Baliabideen murrizketa handia 2020an (34M € gutxi gorabehera)

Gizarte Politiketako Departamentua.

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketa esparruan	
	Erreala	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Mendekoen babesak • Gizarte zerbitzu komunitarioak • Asistentzia zentro propio nahiz hitzartuak • Desgaitasuna • Enplegu politika aktiboak • Ekintza komunitarioa eta gizarte inklusioa • Adingabe babesgabeak • Adopzioak 	<p>Prebentzio-neurrien ondoriozko behar berriak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aurrez eguneko zentroetan artatutako pertsonak, toki mugak direla- eta epe motzera itzuliko ez direnak • Eguneko zentroetarako itxaron zerrendan dauden pertsonak (zerrenda horrek gora egin du eta hazten jarraituko du) • Egoitzen itxaron zerrendak gora egin du, are gehiago plaza kopurua gutxitu delako • Aldi baterako egonaldien erabiltzaileak, gaur egun zerbitzurik gabekoak • FIZPEren esparruan oinarrizko prestakuntza egin behar duten pertsonak: etenda dago krisialdian, eta aldaketak izango ditu berriz hasten denean <p>Udal jardueretatik eta jarduera solidarioetatik eratorritako beharrak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hainbat laguntza-behar dituzten pertsonak, krisialdian detektatutakoak <p>Egungo eta epe ertaineko egoerak berak eragindako premiak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etxeko Laguntza Zerbitzuaren eskaria murriztea, kutsatzearen beldurratik • Adingabe etorkinen hazkundera, mugen kontrola eta mugikortasunaren mugak arintzen direnean • Konfinamenduan zehar azaleratu diren etxerik gabeko pertsonak. Behin-behinean artatuak • Lana galdu duten edo galduko duten pertsonak, eta Elkar Ekinen sartzeko eskaria handitzen dutenak 	<ul style="list-style-type: none"> • Pobretze eta bazterketa egoerak larriagotzea • Ordainketa partekatua duten zerbitzuen ez-ordaintzeen igoera • Gaixotasun mentala duten pertsonengan duen eragina • Herritarren pertzepzio negatiboa zaintza-ereduari buruz ("egoitza penagarriak») • Alerta-prebentzioa-zaintza egoera aktibatzea gizarte zerbitzuen sarean • Baliabide/zentro espezifikoaren beharra, gerta daitezkeen berragertzeak kontuan hartuta • Zerbitzu zentralen egokitzapen teknologikoaren beharra • Proiektuak atzeratzea eta gizarte-zerbitzuen mapa birdimentsionatzea

Ingurumeneko eta Obra Hidraulikoetako Departamentua

Eskumenak	COVID-19aren inpaktua Departamentuaren jarduketa esparruan	
	Errealia	Aurreikusi daitekeena
<ul style="list-style-type: none"> • Aldaketa klimatikoaren aurkako borroka • Jasangarritasun energetikoa • Jasangarritasuna (Agenda 21 eta Agenda 2030), eta ingurumen hezkuntza eta sentsibilizazioa • Ingurumen eraginaren ebaluazioa • Hiri hondakinen kudeaketaren planifikazioa eta garapena, eta ekonomia zirkularra • Jarduera sailkatuak • Lurraldearen hornidura eta saneamendu plan orokorra • Uraren kalitatearen kontrola • Hondartzen eta itsasertzaren kudeaketa integrala 	<ul style="list-style-type: none"> • Laguntza ekonomikoa eta ekonomia zirkularra bultzatzeko PPP proiektuak egiteko beharra • Plan Estrategikoa jasangarritasunarekin lerrokatzea. 2030 Agenda eta Garapen Jasangarriko Helburuak (GJH) • Trantsizio energetikoa COVID-19aren krisian agerian gelditu da energiaren eta horniduraren kontsumoko gaur egungo ereduak aldatzeko beharra, lurraldearen ahultasun energetikoa dela eta. • Azpiegitura berdeak, klima aldaketaren aurka borrokatzeko neurri gisa • Klima aldaketa, ekintza plana • COVID-19aren ondorioz, baliabide ekonomiko gehiago behar da hondartzak eta itsasertza kudeatzeko, horiek erabiltzaileentzako baldintza egokietan mantentzen direla bermatzeko. • Uraren Sektoreko Ekonomia Zirkularraren Estrategia • Europako Biodibertsitate Estrategia 2030 	<ul style="list-style-type: none"> • Inpaktu positiboa lurraldearentzat, ekonomia zirkularra baita Europak lagundutako estrategietako bat eta Europako funtsak biltzen dituen. Industria eta enpresak suspertzea, enplegua sortzea, lurraldeko aberastasun ekonomikoa sortzea • 2030 Agenda eta GJHak agenda politiko berriaren oinarria dira, politika guztiak garatu eta horiekin lerrokatu beharko baitira. Gipuzkoarentzat aukera • Energia-eraginkortasuneko, autokontsumoko, banatutako sorkuntzako eta lurraldeko energia berriztagarriaren sustapeneko eredu oinarritutako trantsizio energetikoa Itun Berdearen lan-ildo estrategikoetako bat da, non lehentasun politiko gisa trantsizio energetikoa eta bidezkoa ezartzen den. • Azpiegitura berdeak eta biodibertsitatea kontserbatzeko estrategia baterantz aurrera egiteko beharra, klima aldaketaren aurkako borrokan duten eginkizun garrantzitsua dela eta, ekintza hori baita Itun Berdean definitutako ardatzetako bat. • Klima aldaketaren aurkako borroka Europako, estatuko, autonomia-erkidegoetako eta tokiko gobernu guztien lehentasun politikoetako bat da, eta baita ere lege edo arau egoki bat garatzea, eta gure industriei eta enpresei laguntzea, ekonomia deskarbonizatzeko bidean aurrera egin dezaten; izan ere, hobekuntza lehiakorra da gure lurraldearentzat, eta lehentasuneko lan-ildo bat Europako funtsak eskuratzeko. • Baliabide ekonomiko handiagoak behar dira, Gipuzkoako hondartzen erabileraren kudeaketa integralko eredu bat ziurtatzeko.

5.5. Proiektu estrategikoei buruzko informazioaren xehetasuna

Jarraian, proiektu estrategiko bakoitzaren fitxa laburtu bat aurkezten da, berrikusi ondoren eta Gipuzkoako Foru Aldundiaren jardun egoera berrira egokitu ondoren, departamentuek emandako informazioan oinarrituta:

ELKAR-EKIN

Helburua: Lan-merkatuaren sisteman jardutea, pertsona guztien kalitatezko enplegu inklusiboa bultzatuz, eta, horrela, Gipuzkoako Plan Estrategikoa betetzeko aukera ematea, balio ekonomiko eta sozial handia sortuko duen lurralde inklusiboa lortze aldera.

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- Lurraldean gizarteratze enpresen kopurua mantentzea edo handitzea (3 urtean)
- Lurraldean sortutako eta martxan dauden 20 gizarteratze enpresatara iristea
- Planaren bidez sustatu diren lanpostuen kopurua

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> • Lan dinamika sortzea Elkar-EKIN Lanean. Lanerako zeharkako metodologia • Laguntza deialdiak eta programak, eta proiektu pilotuak abian jartzea. • Ikuspegi eta helburu berria Elkar-EKIN proiekturako, Gipuzkoako Foru Aldundiaren enplegarritasun plan osoa barne hartzen baitu. • 500 pertsona enpresetan sartzea, zeharkako prestakuntzaren eta prestakuntza teknikoaren ondoren, laguntzen deialdiaren bidez 	<ul style="list-style-type: none"> • Elkar-EKIN estrategia lurralde osoan hedatzea. Eskualde/toki mailako estrategiak hedatzea • Administrazio publikoen inplikazioa Eusko Jaurlaritza eta Lanbide, maila anitzeko estrategia elkarrekin lantzeko. • Lurralde Historikoan gizarteratze enpresak sortzea eta/edo indartzea • 700 pertsona enpresetan sartzea, zeharkako prestakuntzaren eta prestakuntza teknikoaren ondoren, laguntzen deialdiaren bidez 	<ul style="list-style-type: none"> • Lurraldean gizarteratze enpresak sortzea eta/edo indartzea • 700 pertsona enpresetan sartzea, zeharkako prestakuntzaren eta prestakuntza teknikoaren ondoren, laguntzen deialdiaren bidez 	<ul style="list-style-type: none"> • 700 pertsona enpresetan sartzea, laguntzen deialdiaren bidez • Lurraldeko gizarteratze enpresen kopurua bikoiztea 2019koaren aldean
Gastuak guztira	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektu Estrategikoak: 1,2M € GUZTIRA: 30M € inguru	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektu Estrategikoak: 3M € GUZTIRA: 30M € inguru	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektu Estrategikoak: 3M € GUZTIRA: 30M € inguru	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektu Estrategikoak: 2,5M € GUZTIRA: 30M € inguru
Dptu. eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> • Estrategia guztiz zeharkakoa, GFAko departamentuekin • Baterako gobernanzako proiektua, kanpoko eragileak behar dituen (tokikoak, eskualdekoak, Eusko Jaurlaritza, Lanbide) • Gizarteratze enpresak abian jartzeko erakundeak/entitateak • Elkartek eta enpresa-sarea, egoera ahulean dauden kolektiboak enpleguaren bidean sarrera emateko 			

ADINBERRI

Helburua: Zahartzearen erronkari aurre egitea eta zahartze osasuntsua sustatzea, lurraldearen berrikuntza-gaitasuna haren zerbitzura jarri

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- Estrategian aurrera egitea, bai osasunaren prebentzioan eta sustapenean, bai zaintzako arreta-ereduan, baita estrategiaren inguruan kalitatezko ekonomia eta enplegua sortzean ere (emaitzen adierazleetan oinarrituta)
- Lankidetzako gobernantza ereduan aurrera egitea, topaketak eta kanal anitzeko hainbat tresna sistematizatuz
- Ekintzailtza ekimenak eta proiektuak garatzea *Silver Economy* estrategiaren esparruan

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> • Abiaraztea: • <i>Silver Economy</i> Estrategia • <i>Bakardadea-k</i> Estrategia • Fundazioaren posizionamendu estrategia garatzea • Pasaia Herrilab Proiektua (lankidetzan) • Dirulaguntzen deialdia 	<ul style="list-style-type: none"> • Adinberri Talaia behatokia garatzea eta abian jartzea • Pasaia Herrilab Proiektua garatzea (lankidetzan) • Ezagutzaren transferentzia: ekintzak egituratzea ekosistemarekin konexioa izateko • Dirulaguntzen deialdia 	<ul style="list-style-type: none"> • Posizionamendu Europar • <i>Silver Economy</i> strategiaren emaitzak eta aurrerapena 	<ul style="list-style-type: none"> • Pasaia erreferentzia zentroa • Aurrerapen esanguratsua zaintzen eredu ekosistemikoari dagokionez, emaitzak izan baitira berrikuntza sozio-sanitario teknologikoan eta instituzionalean
Inbertsioa¹	GUZTIRA egokitua: 1,6M €	<ul style="list-style-type: none"> • Adinberri 10,44M € • Biziberriatzea: 2,46M €² GUZTIRA: 12,90M €	<ul style="list-style-type: none"> • Adinberri: 9,26M € • Biziberriatzea: 8,79M € GUZTIRA: 18,05M €	<ul style="list-style-type: none"> • Adinberri: 8,76M € • Biziberriatzea: 11,17M € + 0,53M € (hurrengo urtean) GUZTIRA: 20,46M €
Gastuak guztira	GUZTIRA: 1,2M €	GUZTIRA: 1,2M €	GUZTIRA: 1,2M €	GUZTIRA: 1,2M €
Departamentuak eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> • Lankidetzako beste departamentu batzuekin GFAko hauekin bereziki: Gizarte Politikak, Ekonomia Sustapena, kudeaketa Estrategikoa, eta Lurralde Antolaketa Harremana du ere alor hauekin: partaidetza, genero berdintasuna, hizkuntza berdintasuna, kirolak eta gazteria. • Lankidetzako udal eta tokiko garapen agentziekin • Lankidetzako Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailarekin eta Kontseilu Sozio-sanitarioarekin 			

¹ Kalkuluaren arabera, proiektuaren guztizko inbertsioa (Adinberri + Hospitalillo) 55 milioi eurokoa izango da, gutxi gorabehera.

² Hospitalillo inguruan aparkalekua eraikitzen hastea hainbat faktoreren mende dago, baina 2021eko ekitaldian hastea kalkula daiteke

MUBIL - Gipuzkoako Elektromugikortasun Zentroa

Helburua: 2025erako Europako hegoaldeko erreferentzia puntu bihurtzea mugikortasun berriaren eremuan, elektromugikortasunean eta energia-metaketan espezializatuta.

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- MUBIL marka eta erreferente gisa aitortzea mugikortasun berriaren sektorean
- Eskuzaitzeta inauguratzea aurreikusitako bi laborategiak martxan daudelarik
- Nazioarteko aitortpena duten ekimen ekintzailak ezartzea, lankidetzak inguruneetan arrakasta kasuren batekin
- Esperimentatzeko azpiegitura izatea, ingurune errealean probatzea ahalbidetu duena eta kasu jakin batean produktua merkaturatu ahal izatea ahalbidetu duena
- Mugikortasun berriaren arloan prestatutako pertsonak izatea, lurraldea erreferente gisa kokatzen laguntzeko

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> • Usabal eraikinaren obrak amaitzea • Eskuzaitzetako obraren proiektuaren idazketa lizitatzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Usabal eraikina inauguratzea eta energia biltegitratzeko laborategia martxan jartzea • Eskuzaitzetako eraikina eraikitzeko lizitazioa Esperimentazioko azpiegitura abian jartzea • Ekintzailatzeko eta prestakuntzako ekimenak abian jartzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Eskuzaitzeta inguruan eraikitzen hastea • Go Mobility Azoka finkatzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Eslizaitzeta inguruko egoitza inauguratzea eta bi laborategiak martxan jartzea
Inbertsioak	<ul style="list-style-type: none"> • Eskuzaitzeta _ lursaila eroatea: 2,01M € • Usabal -alokairua, obra eta egokitzapena: 0,76M € • Eskuzaitzeta - proiektua idazteko lizitazioa Obra: 0,52M € inguru GUZTIRA: 3,29M € 	<ul style="list-style-type: none"> • MUBIL eraikina eraikitzea: 14,2M € (ordainketak 2021 eta 2023 bitartean) • Usabal (obraren 2. ordainketa): 0,28M € • Aholkularitza teknikoa: 0,25M € • Go Mobility: 0,1M € GUZTIRA: 14,83M € 	<ul style="list-style-type: none"> • Go Mobility: 0,15M € • Usabal (obraren 3. ordainketa): 0,025M € GUZTIRA: 0,18M € 	<ul style="list-style-type: none"> • Bigarren laborategia ekipatzea GUZTIRA: 6M €
Gastuak guztira	GUZTIRA: 1,3M €	GUZTIRA: 1,3M €	GUZTIRA: 1,3M €	GUZTIRA: 1,3M €
Dptu. eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> • Zeharkako estrategia hedatzea Ekonomia Sustapeneko Departamentuarekin • Lurraldeko eta Europar Batasuneko beste erakunde batzuen ekarpena 			

ZIUR - Gipuzkoako Zibersegurtasun Industrialeko Zentro Aurreratua

Helburua: Gipuzkoako enpresen sendotasun digitala blindatzea eta lurraldean industria-zibersegurtasuna sustatzea

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- Industria-zibersegurtasunaren arloko erreferentzia zentroa, antolakunde publiko eta pribatuek osatutako patronatuarekin
- Aurrekontuaren % 40 iturri pribatuaren eskutik
- 300 enpresa baino gehiagoren partaidetza ZIURen zuzeneko jardueretan
- Tokiko, eskualdeko, estatuko eta nazioarteko kontaktuen arteko harreman sendoa

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> • Zerbitzu zorroa baliozkotzea • Laborategia abian jartzea • Fundazioaren nortasun digitala aktibatzea eta ustiatzea eta kanal digitalen bidezko komunikazioa • Lankidetzak ixtea eragile nagusiekin 	<ul style="list-style-type: none"> • Zerbitzuak industrializatzea • Jardueraren lehenengo diru sarrerak • Laborategian lanak eta jarduerak egitea enpresekin • Nazioarteko ekitaldiaren batean parte hartzea eta/edo asistentzia • ZIUR zentroko lehen foru espezifikoa sortzea • Praktiketako irakasleak hartzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Interes-talde bat sortzea enpresa pribatuekin • Banakako aholkularitza-zerbitzuaren onuradun diren 150 enpresa • Errepikapena hirugarrenen diru-sarreretan • Nazioarteko ekitaldietan parte hartzea • ZIUR zentroko jarduera aitortzea • I+G+b proiektuak ZIURen jardueran sartzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Antolakunde publiko eta pribatuek osatutako Patronatua • Diru-sarrera garrantzitsuak sortzea (aurrekontuaren % 40) • Erreferentziatzeko zentroa zibersegurtasun industrialaren arloan • Tokiko, eskualdeko, estatuko eta nazioarteko kontaktuen arteko harreman sendoa
Inbertsioak	<ul style="list-style-type: none"> • Laborategia + Web... GUZTIRA: 0,25 € inguru 	<ul style="list-style-type: none"> • Instalazioak mantentzea + ekipoa berritzea... GUZTIRA: 0,25 € inguru 	<ul style="list-style-type: none"> • ZIUR zentroko instalazioak (erabakitzen bada) + berrikuntzak Ekipoa... GUZTIRA: 0,25M € inguru 	<ul style="list-style-type: none"> • Instalazioak mantentzea + ekipoa berritzea... GUZTIRA: 0,25M € inguru
Gastuak guztira	GUZTIRA: 1M €	GUZTIRA: 1M €	GUZTIRA: 1M €	GUZTIRA: 1M €
Dptu. eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> • Gobernantza - Fundazioa GFako beste departamentu batzuekin koordinatuta • Harremana sektorean adituak eta ezagunak diren eragileekin • Industria-enpresa traktoreekiko eta erreferentziatzeko enpresa-eragileekiko harremana 			

NATURKLIMA

Helburua: Lurraldeari tresnak ematea klima aldaketaren aurkako borrokarako eta lurralde berdea berreraikitze prozesurako

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- Erreferentziarako nazioarteko zentroa klima aldaketaren aurkako borrokan

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> • Behatokiaren hasiera, klima-aldaketaren aurkako borrokaren erreferentzia zentro gisa • Txostena, Gipuzkoako klima aldaketaren sektoreen araberako eraginari buruzkoa • <i>Economy Circular HUBen</i> hasiera, 3 enpresa-erronkaren inkubazioaren bidez 	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Renowable Energy HUBen</i> finkatzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Gipuzkoa berdearen berreraikuntza sustatzeko eta bizkortzeko zentro neurgikoa 	<ul style="list-style-type: none"> • Gipuzkoa berdearen berreraikuntza sustatzeko eta bizkortzeko zentro neurgikoa
Gastuak eta inbertsioak	GUZTIRA: 0,02M €	GUZTIRA: 4,69M €	GUZTIRA: 3,13M €	GUZTIRA: 1,4M €
Dptu. eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> • GJHen eta Agenda 2030en esparruan sustatutako ekintzen zeharkakotasuna, Ingurumeneko eta Obra Hidraulikoetako Departamentuak gidatuta Agenda 2030en (GJH) 			

KOLDO MITXELENA

Helburua: KMK eraikina birgaitzea

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- Espazioak berriro inauguratzea

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektuaren likidazioa 	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektuaren idazketa • Obraren lizitazioa. • Obra hastea 	<ul style="list-style-type: none"> • Obra egikaritzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Obra amaitzea eta inauguratzea
Gastuak eta inbertsioak	GUZTIRA: 0,35M €	GUZTIRA: 2,5M €	GUZTIRA: 3M €	GUZTIRA: 1M €
Dptu. eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektuaren eta obren koordinazioa eta aholkularitza Arkitektura eta Ingurumeneko zuzendaritzetatik. • Lankidetzara eta koordinazioa lurraldeko liburutegiekin, Donostiakoekin batez ere, zerbitzuen diseinuan eta eskaintzan, udalek berek eskaintzen dutenetik abiatuta. 			

LABe - Gastronomía 4.0

Helburua: Sektore gastronomikoa aro digitalera pasatzeko ekintzak sustatzea

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- Nazioartean erreferentzia bihurtzea, gastronomiaren eta elikaduraren sektorean digitalizazioa bultzatzeko gune gisa, batez ere sukaldaritzan eta HORECA sektorean.

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> Labe-n 10 teknologia/startup testatzea Negozio potentziala duten soluzio berriak identifikatzea eta kontzeptualizatzea. Irtenbide horien % 10etan parte hartzen jarraitzen du Labek (beste enpresa eta teknologia-zentro batzuekin lankidetzan). Teknologiai buruzko ezagutza zabaltzea/digitalizatzea jatetxeen sektorerara zuzenduta (6 ekintza) 	<ul style="list-style-type: none"> Gutxienez, ezagutzaren patente/babes baten sorrera/trakzioa (abian den proiektuko lanaren emaitza) Labe-n 12 teknologia/startup testatzea Lurraldeko salmenta koaderno aurkeztea 3/5 startup-i, egoitza Gipuzkoara lekualdatzea balora dezaten Negozio potentziala duten soluzio berriak identifikatzea eta kontzeptualizatzea. Irtenbide horien % 10etan parte hartzen jarraitzen du Labek: teknologiai buruzko ezagutza zabaltzea/digitalizazioa, jatetxeen sektoreari zuzendua (6 ekintza) 	<ul style="list-style-type: none"> Gutxienez, ezagutzaren patente/babes baten sorrera/trakzioa (abian den proiektuko lanaren emaitza) Labe-n 10 teknologia/startup testatzea Lurraldeko salmenta koaderno aurkeztea 4/6 startup-i, egoitza Gipuzkoara lekualdatzea balora dezaten Negozio-potentziala duten soluzio berriak identifikatzea. Horien % 10en garapenean parte hartzen du Labek Teknologiai buruzko ezagutza zabaltzea/digitalizatzea jatetxeen sektorerara zuzenduta (6 ekintza) Ikerketa proiektua garatzea Pertsona-taldea indartzea 	<ul style="list-style-type: none"> Aurretik egindako garapenek diru-sarreretan/enpleguan duten eragina neurtzea (bai enpresetan, bai startupetan) Landutako negozio aukeraren bat merkaturatu edo garatuko duen startup bat bultzatzea Berdin 2022. urterako gainerako gaiei dagokienez
Gastuak guztira	<ul style="list-style-type: none"> Hitzarmenak 0,35M € Dirulaguntza: 0,1M € <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hitzarmenak 0,35M € Dirulaguntza: 0,1M € <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hitzarmenak 0,35M € Dirulaguntza: 0,1M € <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Hitzarmenak 0,35M € Dirulaguntza: 0,1M € <p>GUZTIRA: 0,45M €</p>
Dptu. eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> Eusko Jaurlaritzarekin, Donostiako Udalarekin eta Basque Culinary Center Fundazioarekin lankidetzan sortutakoa, lehenasuna emanez proiektu estrategikoei Konexioa entitate nagusiekin, publiko nahiz pribatuekin 			

2DEO - Ikus-entzunezko laborategia

Helburua: Euskarazko ikus-entzunezko produktuen produkzioa eta kontsumoa gehitzea, sorkuntza testuinguru berriak sustatuz, produkzio eredu eta formatu berriak esperimentatuz eta hedapen kanalak biderkatuz.

2023rako lortu nahi diren emaitzak (berrikusita):

- 2deo laborategiaren posizionamendua sektorean, ikus-entzunezko formatu eta eduki berritzaileen sustatzaile gisa. Label 2deo
- 2deo-ren esparruan sortutako produktuei dagokienez, merkaturatu arrakasta izan duten kasuen katalogoa

Proiektuan aurreikusitako aurrerapena birplanteatzea:

	2020	2021	2022	2023
Mugarri nagusiak	<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko prototipoen deialdia 2deo Zinemaldia 	<ul style="list-style-type: none"> Ikus-entzunezko prototipoen deialdia 2deo 2deo Zinemaldi & Technology 		
Gastuak guztira	<ul style="list-style-type: none"> Dirulaguntza izenduna GFA: 0,24M € <p>GUZTIRA: 0,24M €</p>	<ul style="list-style-type: none"> Dirulaguntza izenduna 0,15M € <p>GUZTIRA: 0,15M €</p>		
Dptu. eta eragileak	<ul style="list-style-type: none"> Ekonomia Sustapeneko Departamentua: proiektu teknologikoak eta ekintzaitzeta proiektuak Tabakaleran/Zinemaldian zinemari lotutako erakundeen ekarpen estrategikoa ETB: 2deo-n garatutako prototipoen produktuen agentea 			

5.6. Departamentuen aurretiazko lehen tasuna

Jarraian, **departamentuek azken asteetan egindako lehen tasunen lehen ariketaren** laburpena aurkezten da. Ariketa horrek jarraipena izan behar du departamentu bakoitzean, gogoeta eginez, berrikusiz eta departamentu bakoitzak Plan Estrategikoan jaso dituen helburuak, jarduketak lerroak eta proiektuak testuinguru berrira egokituz; horrek lehen **isla izan behar du hurrengo hilabeteetan prestatzen hasiko den 2021eko aurrekontuan.**

Diputatu Nagusia		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Politika Publikoen Lurralde Batzordea abian jartzeko interesa baloratzea 	<ul style="list-style-type: none"> • Etorkizuna Eraikiz • Aurrekontuarekin lotutako plangintza estrategikoa • Euskara Zuzendaritzaren aurrekontua mantentzea • Berdintasuna, Euskara eta Giza Eskubideak: egoera berrira egokitzea, aurreko helburu berberekin 	<ul style="list-style-type: none"> • Proiektu txikiak. Oro har, uko egitea baino, ahaleginen intentsitatea doitzea da

Ekonomia Sustapeneko, Turismoko eta Landa Ingurunekeko Departamentua		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomia sustatzeko neurri berriak onartzea. • Eragileekin harremanetan jartzeko foroak abian jartzea • Zuntz optikoa jartzea udalerriguztietan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomia sustatzeko krisiaren aurkako edozein plan • Herritarrekiko harremana eta lankidetzaren areagotzen duen gobernantza eredua 	<ul style="list-style-type: none"> • Murrizketak egitea diruz laguntzen ditugun lerro batzuetan • Proiektu batzuk gauzatzeko denborak egokitzea. • Bulebarrean daukagun turismo bulegoa kentzea

Kultura, Lankidetzeta, Gazteria eta Kirol Departamentua		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura Eskola proiektua abian jartzea • Mezenasgoko Araua sustatzea eta hedatzea • KM birgaitzeko proiektuaren lizitazioa <p>Nazioarteko Lankidetzeta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiektuen garapenean, justifikazio dokumentazioaren aurkezpenean eta pandemiatik sortutako premiei erantzuteko proiektuen aldaketa partzialetan izandako atzerapenei aurre egitea. <p>Gazteria</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gazteek beren proiektu pertsonalak eta profesionalak abian jartzeko dituzten zailtasunetan arreta jartzea • Udako gizarte eta hezkuntza jardueri buruzko hausnarketa egitea. Lankidetzeta udalekin eta entitateekin <p>Kirolak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kirol klubuen eta beste gizarte eta kirol eragile batzuen bideragarritasuna bermatzeko berrikuspena eta esku hartzea 	<p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura Eskola • KM birgaitzea • Piztu Plana legealdirako <p>Nazioarteko Lankidetzeta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lankidetzeta politiketarako aurrekontuaren % 0,7 lortzea • Gipuzkoa Coopera indartzea, eragile berriak sartuta eta finantzaketa programak sistematizatuta • Politiken koherentzian aurrera egitea <p>Gazteria</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gazteek beren proiektu pertsonalak eta profesionalak abian jartzeko dituzten zailtasunetan arreta jartzea • Lan-ildo berriak garatzea esparru sozioemozionalean (afektibo-sexuala, adikzioak eta abar). • Udako gizarte eta hezkuntza jarduerak <p>Kirolak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskola kiroleko programa • Emakumeak eta kirola/jarduera fisikoa • Mugiment Gipuzkoa 	<p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beren bizi zikloa bete duten edo bizirautea bakarrik ahalbidetzen duten baliabideak dituzten Lurralde Historikoko antolakundeetan parte hartzea • KM birgaitzeko proiektu integrala • Departamentuaren lehentasunekin loturarik ez duten ekitaldiak eta ospakizunak. <p>Nazioarteko Lankidetzeta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bat ere ez <p>Gazteria</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erasmus programa+ • Programa Kultura Digitala <p>Kirolak</p> <ul style="list-style-type: none"> • Talentuari arreta emateko zentroa • Lehentasunezko kolektiboekin zerikusirik ez duten ekitaldiak

Gobernantza Departamentua		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Langile zerrenda aztertzea eta haren dimentsio egokia baloratzea • Lan egiteko modu berriak 	<ul style="list-style-type: none"> • Belaunaldi aldaketa: ezagutzaren eskualdaketa eta gaitasunen araberako kudeaketa • Departamentuei, foru sektore publikoari eta udalerriei aholkularitza juridikoa emateko zerbitzua indartzea • Kontratazio publikoa koordinatzeko jarduera lerroak eta estrategia ezartzea • Ezbeharren zerbitzuaren erantzun operatiboa hobetzeko plana garatzea • Parte hartzeko tresnak sistematizatzea • Administrazio elektronikoa • Informazioaren kudeaketa 	

Proiektu Estrategikoetako Departamentua	
Uko egin ezinezko proiektuak	Uko egiteak
<p><u>Elkar-Ekin</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Aurrekontu zuzkidura handitzea • Gizarteratze arloko enpresen kopurua handitzeko ekintzak • Gizarteratzerako prestakuntza ekintzak eta praktikak <p><u>Mubil</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Eskuzaitzeta martxan jartzea, aurreikusitako bi laborategien ekipamendurekin • Esperimentazio azpiegituraren garapena <p><u>Ziur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Laborategia abian jartzea • Negozio ereduaren garapena, jardueraren arabera sartuta • Gobernantza eredu optimizatzea: barrukoa, ZIUR-GFA; eta kanpokoa, Patronatuan antolakunde pribatuak sartuta <p><u>Naturklima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Klima Aldaketaren Behatokia. Hori finkatzeko behar diren giza baliabideak eta baliabide materialak ematea • Economy Circular Hub (start-up, spin-off, azeleragailua, ekintzailatza ...). Lurraldeko industria ekonomia zirkularreko parametro bihurtzea • Energia berriztagarria HUB: Gipuzkoako trantsizio energetikoa sustatu eta bultzatzea. Trantsizio energetiko justua, inoiz baino beharrezkoagoa. <p><u>Koldo Mitxelena</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Proiektua idaztea • Obra egikaritzea • Zerbitzuak eta espazioak egokitzea <p><u>Labe</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Teknologien/startup-en scouting-a • Ekosistemarekiko etengabeko konexioa • Testak egiteko espazio gastronomikoaren funtzionamendua <p><u>2deo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ikus-entzunezko prototipoen urteroko deialdia • 2deo Zinemaldi & Technology • Prestakuntza eta trebakuntza profesionaleko programa 	<p><u>Adinberri</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mantsotu, eskura dauden aurrekontuen arabera <p><u>Mubil</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekintzailatzarekin, sentsibilizazioarekin eta prestakuntzarekin lotutako ekimenen bat <p><u>Ziur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Atzeratu nazioarteko posizionamendua • Ekipamendua berritzea edo tresna tekniko berriak sartzea, horiek behar dituen funtsezko proiektu espezifikorik ez badago • Erosketaren ondorioz lokalean egindako inbertsioa, errentamendua mantenduz 3. urtetik aurrera <p><u>Naturklima</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bat ere ez <p><u>Koldo Mitxelena</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ekipamendua hustea • Eraikin berria eraikitzea • Altzariak berritzea <p><u>2deo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Prototipoen deialdiko laguntzen zenbatekoak murriztea • Prestakuntza programa murriztea • Beste eragile batzuekiko lankidetzak

Mugikortasuneko eta Lurralde Antolaketako Departamentua		
Premiazko neurriak	Uko egin ezinezko proiektuak	Uko egiteak
<ul style="list-style-type: none"> • Hospitalilloko aparkalekua • Ticketing sistema berria garatzea eta ezartzea • MUGI plataforma mugikorren sartzeko garapen teknologikoa, dagoeneko Gipuzkoako Garraioaren Lurralde Agintaritzari planteatutakoa • Uko egin ezinezko foru eskumenak betetzeko eta garatzeko inbertsio nahikoa mantentzea 	<ul style="list-style-type: none"> • MUGI sistemaren defentsa eta babesa, pertsonen hiriarteko garraio publikoaren funtsezko zerbitzu publikoa bermatzeko • Pasaialde biziberritzea eta Irun Bidea proiektua • Udalentzako laguntzak hirigintza plangintzarako • Foru bidegorriak antolatu, planifikatu eta eraikitze eskumenak garatzea 	

Ogasun eta Finantza Departamentua		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoa: Defizitaren eta zorraren arau berriak negoziatzea • Aurrekontuaren kontingentzia plana • Ezin da baztertu likidezari lotutako neurri fiskal berriak behar izatea sare ekonomikoak nabarmen okerrera egiten badu • Telelaneko plataforma prestatzea 2. seihilekoko egoera negatiboaren aurrean 	<ul style="list-style-type: none"> • Ogasun Modernoa (39. HE). Inbertsio teknologikoa, gaur egungo prozesuak digitalizatzeko, etorkizunerako gaitasunez hornitzeko, eta telelan seguru baterako prestatzen jarraitzeko • Aurrekontu egonkortasuna (36. HE). Ezarritako helburuak eguneratzea, defizita izango dugulako eta zorra igoko delako. • Kontzientziatzea 	

Bide Azpiegituretako Departamentua		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Belabietako tunelaren lizitazioa • GI-631 lizitazioa • Bide zoruak birgaitzeko obrak • Oiartzungo Garraio Centro Integralaren esleipena eta Astigarraga/Oiartzun ustiapena 	<ul style="list-style-type: none"> • Errepideen kontserbazioaren arloko zerbitzu mailari eustea • GI- 631 Azkoitia-Urretxu errepidea hobetzea • A-15 autobioiko tunelak Europako Zuzentaraura egokitzea • Bidesariak ezartzea • ITS proiektuetan aurrera egitea 	<p><u>Atzeratzea, ez uko egitea:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Marrutxipiko (Donostia) lotura berria egikaritzea • 27. poligonoa eta Astigarraga lotzen dituen errepide berria

Gizarte Politiketako Departamentua		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sareko prebentzio neurriak aztertzea, diseinatzea eta ebaluatzea • Prebentzioa sustatzea sareko eragile guztien artean • Zentroak eta baliabideak errealitate berrira egokitzea eta irekitzea • Zaintza eta prebentzio neurriak • Behar berriak identifikatzea • Eskaintza egokitzea behar berrietara 	<ul style="list-style-type: none"> • Pasaia, Arbes (Irun), eta Usurbilgo egoitza zentroak eraikitzea eta Lasartekoa handitzea. • Sare publikoan etengabeko alerta/prebentzio/zaintza egoera aktibatzea • Iraupen luzeko zaintzen estrategia. <i>Gipuzkoa Zaintza Lurraldea 2030</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Premiazkoak ez diren edo aurretiazko fasean dauden inbertsioak geroratzeta • Udal eskumeneko ELZ (Etxeko Laguntza Zerbitzua) finantzatzea

Ingurumeneko eta Obra Hidraulikoetako Departamentua		
<i>Premiazko neurriak</i>	<i>Uko egin ezinezko proiektuak</i>	<i>Uko egiteak</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Klima aldaketaren fundazioa bultzatzea eta erreferentziako zentroa eraikitzea • Lurraldearen ekonomia zirkularra bultzatzea, ekintza plan bat eginez • Energia jasangarritasunaren estrategia sustatzea • Jasangarritasun estrategia bultzatzea Agenda 2030 (GJH) • Gipuzkoako Foru Aldundiaren ekonomia suspertzeko planak lehentasun gisa izan behar du kontuan aurreko guztia 	<ul style="list-style-type: none"> • Ekonomia zirkularra • Trantsizio energetikoa • Klima aldaketaren aurkako borroka eta jasangarritasuna Agenda 2030 GJH 	<ul style="list-style-type: none"> • Ezin dugu lerroetako bat bera ere baztertu • Nolanahi ere, obra hidraulikoetako inbertsioak aldizkakotu litezke.

**Gipuzkoako
Foru Aldundia**

Diputación Foral
de Gipuzkoa